

SINDICATURA DE COMPTES
DE LA COMUNITAT VALENCIANA

INFORME DE FISCALITZACIÓ DEL COMPTE GENERAL DE LA GENERALITAT

Exercici 2019

VOLUM I. Introducció general, resum general de les conclusions
i informes de fiscalització de l'Administració

Informe de fiscalització del Compte General de la Generalitat

Exercici 2019

Sindicatura de Comptes
de la Comunitat Valenciana

VOLUM I

INTRODUCCIÓ GENERAL, RESUM GENERAL DE LES CONCLUSIONS I
INFORMES DE FISCALITZACIÓ DE L'ADMINISTRACIÓ

VOLUM II

INFORMES DE FISCALITZACIÓ DELS ORGANISMES AUTÒNOMS DE LA
GENERALITAT

VOLUM III

INFORMES DE FISCALITZACIÓ DE LES SOCIETATS MERCANTILS, ENTITATS
PÚBLIQUES EMPRESARIALS I ALTRES ENTITATS DE DRET PÚBLIC DE LA
GENERALITAT

VOLUM IV

INFORME DE FISCALITZACIÓ DE LES FUNDACIONS DEL SECTOR PÚBLIC DE
LA GENERALITAT

VOLUM V

INFORMES DE FISCALITZACIÓ DELS CONSORCIS ADSCRITS A LA
GENERALITAT

VOLUM I

INTRODUCCIÓ GENERAL, RESUM GENERAL DE LES CONCLUSIONS I INFORMES DE FISCALITZACIÓ DE L'ADMINISTRACIÓ

Nota

Aquest volum I, amb la introducció i els resums, pretén ajudar a la comprensió dels resultats del nostre informe, contextualitzant-los en l'entorn econòmic i del sector públic valencià, i facilita la labor als lectors i als mitjans de comunicació. Conté una descripció succinta de la fiscalització realitzada, amb les conclusions més destacables.

No obstant això, els treballs complets de fiscalització es troben en el conjunt dels volums, així com en els informes individuals ja publicats, tots els quals accessibles en la pàgina web de la Sindicatura de Comptes de la Comunitat Valenciana (www.sindicom.gva.es). Recomanem llegir-los per a conèixer el vertader abast del treball realitzat.

ÍNDEX

I. INTRODUCCIÓ I RESUM GENERAL DE LES CONCLUSIONS	
1. Introducció	8
2. Objectius i abast de la fiscalització	15
3. Conclusions generals de la fiscalització del Compte General de la Generalitat de l'exercici 2019	18
4. Resum i aspectes més significatius sorgits en la fiscalització del Compte de l'Administració de la Generalitat	19
5. Altres aspectes rellevants	27
6. Resum i aspectes més significatius sorgits en la fiscalització de determinades entitats	36
7. Les Corts i les altres institucions estatutàries de la Generalitat	45
8. Seguiment de les recomanacions	46
9. Inventari dels ens del sector públic valencià d'àmbit territorial autonòmic subjectes a retre comptes (INVENS)	46
10. Estructura de l'Informe	48
Aprovació de l'Informe	49

II. INFORME DE FISCALITZACIÓ DEL COMPTE DE L'ADMINISTRACIÓ DE LA GENERALITAT

Publicat prèviament en el lloc web de la Sindicatura de Comptes

III. INFORME DE FISCALITZACIÓ DE LA CONTRACTACIÓ DE L'ADMINISTRACIÓ DE LA GENERALITAT

Publicat prèviament en el lloc web de la Sindicatura de Comptes

IV. INFORME DE FISCALITZACIÓ DE LES DESPESES DE PERSONAL DE L'ADMINISTRACIÓ DE LA GENERALITAT

Publicat prèviament en el lloc web de la Sindicatura de Comptes

NOTA SOBRE LA UNITAT MONETÀRIA

Totes les dades econòmiques de l'Informe s'expressen en milions d'euros amb un decimal, excepte quan s'indica el contrari. S'ha efectuat un arrodoniment per a mostrar només un decimal. Les dades representen sempre l'arrodoniment de cada valor exacte i no la suma de dades arrodonides.

I. INTRODUCCIÓ I RESUM GENERAL DE LES CONCLUSIONS

1. INTRODUCCIÓ

1.1. FONAMENT LEGAL

D'acord amb l'article 9 de la Llei de la Generalitat Valenciana 6/1985, d'11 de maig, de Sindicatura de Comptes, segons la redacció que en fa la Llei 16/2017, de 10 de novembre, de la Generalitat, correspon a aquesta institució l'examen i fiscalització dels comptes generals de la Generalitat i enviar l'informe corresponent a les Corts, amb la finalitat que puguen pronunciar-se sobre aquests comptes.

1.2. EL COMPTE GENERAL DE LA GENERALITAT

Segons els articles 135 i 3 de la Llei 1/2015, de 6 de febrer, de la Generalitat, d'Hisenda Pública, del Sector Públic Instrumental i de Subvencions, el Compte General de la Generalitat de l'exercici 2019 es forma amb els documents següents:

- a) Compte de l'Administració de la Generalitat.
- b) Els comptes retuts per la resta de subjectes integrats en el sector públic administratiu de la Generalitat:
 - Organismes autònoms
 - Consorcis
- c) Els comptes retuts pels subjectes integrats en el sector públic empresarial i fundacional:
 - Entitats públiques empresarials
 - Societats mercantils
 - Altres entitats de dret públic
 - Fundacions del sector públic de la Generalitat

Així mateix, d'acord amb la norma esmentada, s'adjunten al Compte General de la Generalitat de cada exercici els comptes de les universitats públiques valencianes.

El Compte General de la Generalitat ha de subministrar informació sobre:

- a) La situació econòmica, financera i patrimonial del sector públic de la Generalitat.
- b) Els resultats economicopatrimonials de l'exercici.
- c) L'execució i liquidació dels pressupostos i el grau de realització dels objectius.

En compliment de l'article 141 de la Llei 1/2015, la Intervenció General de la Generalitat va presentar davant la Sindicatura, en diversos lliuraments complementaris, el Compte General de la Generalitat format pels comptes individuals dels ens següents:

- a) L'Administració de la Generalitat
- b) Els organismes autònoms:
 - Agència Tributària Valenciana
 - Agència Valenciana de Foment i Garantia Agrària
 - Agència Valenciana de Seguretat i Resposta a les Emergències
 - Autoritat de Transport Metropolità de València
 - Institut Cartogràfic Valencià
 - Institut Valencià d'Investigacions Agràries
 - Institut Valencià de la Joventut
 - Institut Valencià de Seguretat i Salut en el Treball
 - Servei Valencià d'Ocupació i Formació. Labora
- c) Les societats mercantils, entitats públiques empresarials i altres entitats de dret públic:
 - Aeroport de Castelló, SL
 - Agència Valenciana de la Innovació
 - Agència Valenciana d'Avaluació i Prospectiva
 - Centre Especial d'Ocupació de l'IVASS, SA
 - Circuit del Motor i Promoció Esportiva, SA
 - Ciutat de les Arts i de les Ciències, SA
 - Construccions i Infraestructures Educatives de la Generalitat Valenciana, SA
 - Corporació Valenciana de Mitjans de Comunicació.
 - Entitat Pública de Sanejament d'Aigües Residuals de la CV
 - Entitat Valenciana d'Habitatge i Sòl
 - Ferrocarrils de la Generalitat Valenciana
 - Infraestructures i Serveis de Telecomunicacions i Certificació, SA
 - Institut Valencià de Conservació, Restauració i Investigació
 - Institut Valencià de Cultura
 - Institut Valencià de Finances
 - Institut Valencià de Competitivitat Empresarial
 - Institut Valencià d'Art Modern

- Institut Valencià d'Atenció Social-Sanitària
 - Parc Empresarial de Sagunt, SL
 - Patronat del Misteri d'Elx
 - Pla Cabanyal-Canyamelar, SA
 - Reciclatge de Residus La Marina Alta, SA
 - Societat Projectes Temàtics de la Comunitat Valenciana, SA
 - Societat Valenciana de Gestió Integral de Serveis d'Emergències, SA
 - Societat Anònima de Mitjans de Comunicació de la Comunitat Valenciana
 - Turisme Comunitat Valenciana
 - Valenciana d'Aprofitament Energètic de Residus, SA
- d) Fundacions del sector públic:
- Fundació CV - Regió Europea
 - Fundació de la CV Centre d'Estudis Ambientals del Mediterrani
 - Fundació de la CV per al Foment dels Estudis Superiors
 - Fundació per al Foment de la Investigació Sanitària i Biomèdica de la CV
 - Fundació de la CV per a l'Atenció a les Víctimes del Delicte i per a la Trobada Familiar
 - Fundació de la CV per a la Gestió de l'Institut d'Investigació Sanitària i Biomèdica d'Alacant
 - Fundació per a la Investigació de l'Hospital Clínic de la CV
 - Fundació per a la Investigació de l'Hospital Universitari La Fe de la CV
 - Fundació Tribunal d'Arbitratge Laboral de la Comunitat Valenciana
 - Palau de les Arts Reina Sofia Fundació de la CV
- e) Consorcis adscrits a la Generalitat:
- Consorci de Museus de la CV
 - Consorci Espacial Valencià
 - Consorci Gestió del Centre d'Artesania de la CV
 - Consorci Hospitalari Provincial de Castelló
 - Consorci Hospital General Universitari de València
- f) Fons sense personalitat jurídica:
- Fons per a la gestió dels instruments financers del programa operatiu FEDER Comunitat Valenciana 2014-2020

- Fons per a la gestió dels instruments financers del programa operatiu FSE Comunitat Valenciana 2014-2020
- Fons Instruments Financers de la Comunitat Valenciana, FININVAL

A aquests comptes anuals han d'afegir-se els de l'Agència de Prevenció i Lluita contra el Fraud i la Corrupció de la Comunitat Valenciana, que no depén de l'Administració de la Generalitat i que es van presentar directament en la Sindicatura el 18 de juny de 2020. Els comptes de les Corts i institucions estatutàries es presenten directament a la Sindicatura (vegeu apartat 7).

La Fundació de la CV La Llum de les Imatges va ratificar l'acord d'extinció el 3 de juny de 2019 i va presentar els balanços i acords de liquidació a la Sindicatura de Comptes el dia 29 de juliol de 2020.

La Fundació Institut Portuari d'Estudis i Cooperació de la CV va adoptar l'acord per a la seua extinció el 21 de març de 2019, i el va presentar a la Sindicatura de Comptes, juntament amb l'escriptura d'elevació a públic de l'acord, el 22 de juny de 2020. El procés d'extinció de la Fundació per a la Investigació Agroalimentària va finalitzar el 28 de febrer de 2020. A causa d'aquestes circumstàncies, cap d'aquestes dues entitats ha remés a la Sindicatura de Comptes els comptes anuals de l'exercici 2019.

Els comptes anuals complets de tots els ens s'inclouen en els annexos dels respectius informes de fiscalització o dels volums d'aquest informe, juntament amb els informes d'auditoria que, si és el cas, haja emés la Intervenció General de la Generalitat i auditors privats. Aquesta informació també està accessible en la pàgina web de la Conselleria d'Hisenda i Model Econòmic. Addicionalment, la informació continguda en aquests comptes anuals s'ha gravat en la Base de Dades Econòmiques del Sector Públic Autonòmic Valencià (BADESPAV, accessible en el web de la Sindicatura).

Les incidències que s'hagen pogut produir en la rendició de comptes es destaquen en les introduccions als diferents volums d'aquest informe i, si és el cas, en els respectius informes de fiscalització individuals. En particular, cal fer notar que no figuren els comptes anuals del Consell de l'Audiovisual de la Comunitat Valenciana en el Compte General de la Generalitat retut a la Sindicatura.

Així mateix, d'acord amb l'article 135.2 de la Llei 1/2015, d'Hisenda Pública de la Generalitat, s'adjunten al Compte General de la Generalitat de cada exercici els comptes de les universitats públiques valencianes, integrats per:

- Universitat de València
- Universitat Politècnica de València
- Universitat d'Alacant
- Universitat Jaume I
- Universitat Miguel Hernández d'Elx

1.3. ALTRES ENS D'ÀMBIT TERRITORIAL AUTONÒMIC QUE NO INTEGREN ELS SEUS COMPTES EN EL COMPTE GENERAL DE LA GENERALITAT

D'acord amb l'article 2.1 de la Llei 6/1985, de Sindicatura de Comptes, segons la redacció que en fa la Llei 16/2017, correspon a aquesta institució l'examen i la fiscalització dels comptes del sector públic valencià, entre els quals s'integren determinades entitats de nivell autonòmic que no estan obligades legalment a integrar els seus comptes en els comptes generals de la Generalitat, però tenen l'obligació de retre els seus comptes davant la Sindicatura de Comptes.

D'acord amb l'article 2 del Reglament de Règim Interior (RRI),¹ la Sindicatura de Comptes ha de mantindre un inventari dels ens del sector públic valencià subjectes a retre comptes (INVENS), i per tant susceptibles de ser fiscalitzats. Aquest inventari és públic a través de la seu electrònica de la Sindicatura i serveix com a base per a seleccionar els ens a auditar, de manera que es converteix en un factor rellevant a tindre en compte durant la planificació estratègica, pluriennal i anual. En l'apartat 9 s'assenyalen les entitats de nivell autonòmic que no estan obligades legalment a integrar els seus comptes en els comptes generals de la Generalitat.

1.4. ELS PRESSUPOSTOS DE LA GENERALITAT

D'acord amb l'article 1.2 de la Llei 28/2018, de 28 de desembre, de Pressupostos de la Generalitat, els corresponents a l'exercici 2019 són el resultat de la integració dels pressupostos següents:

- a) El de l'Administració de la Generalitat.
- b) Els dels organismes autònoms de la Generalitat.
- c) Els dels consorcis adscrits a la Generalitat, sempre que els seus actes estiguen subjectes directament o indirectament al poder de decisió d'aquesta.
- d) Els de les entitats públiques empresarials de la Generalitat i altres entitats de dret públic diferents de les anteriors.
- e) Els de les societats mercantils de la Generalitat.
- f) Els de les fundacions del sector públic de la Generalitat.
- g) Els dels fons mancats de personalitat jurídica.

Els pressupostos inicials segons la Llei de Pressupostos de la Generalitat de 2019 es resumeixen en el quadre 1, en milions d'euros, a l'efecte de mostrar la distribució prevista de la despesa entre els diferents tipus d'ens.

¹ Resolució de 23 de maig de 2018, del síndic major, per la qual es disposa la publicació del Reglament de Règim Interior de la Sindicatura de Comptes de la Comunitat Valenciana (DOGV núm. 8308, de 01/06/2018).

Quadre 1. Pressupostos inicials agregats de despeses

	Adminis- tració de la Generalitat	Organismes autònoms	Empreses públiques ^(*)	Altres entitats de dret públic ^(**)	Fons sense personalitat jurídica	Fundacions públiques	Consortis
Despeses de personal	6.228,9	128,7	286,6	2,5	-	49,0	178,7
Despeses funcionament	3.404,3	113,3	450,1	0,6	-	27,5	175,6
Despeses financeres	510,1	0,7	8,9	-	1,0	0,5	1,1
Transferències corrents	4.926,2	529,4	67,5	-	-	0,1	3,3
Fons de contingència	9,0	-	-	-	-	-	-
Inversions reals	645,0	37,5	201,0	0,2	-	9,7	11,7
Transferències de capital	986,3	126,4	159,9	-	-	1,5	-
Actius financers	105,1	-	34,4	-	25,0	-	-
Passius financers	5.281,4	-	94,6	-	-	0,2	-
Pressupost total 2019	22.096,2	936,0	1.303,0	3,3	26,0	88,5	370,4
Pressupost total 2018	19.956,9	858,9	1.119,6	2,8	-	85,3	364,2
Variació 2019/2018	+10,7%	+9,0%	+16,4%	+17,9%	-	+3,8%	+1,7%

(*) Societats mercantils i entitats públiques empresarials.

(**) Agència de Prevenció i Lluita contra el Fraud i la Corrupció de la Comunitat Valenciana.

1.5. PRINCIPIS APLICABLES A LA INFORMACIÓ FINANCERA I A LA GESTIÓ DELS RECURSOS PÚBLICS

La gestió dels recursos públics està subjecta als principis següents:

Principi de legalitat

Dins del marc de les normes generals, la Generalitat està subjecta directament al que es disposa en la Llei 1/2015, de 6 de febrer, de la Generalitat, d'Hisenda Pública, del Sector Públic Instrumental i de Subvencions, a les lleis de pressupostos anuals de la Generalitat i a les lleis que les acompanyen, a més dels diversos decrets, ordres, circulars i normes de procediment específiques que hi resulten aplicables.

Principis comptables

La comptabilitat del sector públic de la Generalitat es configura com un sistema d'informació economicofinancera i pressupostària que té per objecte mostrar, a través d'estats i informes, la imatge fidel del patrimoni, de la situació financera, dels resultats i de l'execució del pressupost de cada una de les entitats que l'integren, per mitjà de l'aplicació dels principis comptables establits en la Llei 1/2015, de 6 de febrer, de la Generalitat, d'Hisenda Pública, del Sector Públic Instrumental i de Subvencions, i en el Pla General de Comptabilitat Pública, aprovat per l'Ordre EHA/1037/2010, de 13 d'abril.

Principi d'estabilitat pressupostària

D'acord amb el que s'estableix en la Llei Orgànica 2/2012, de 27 d'abril, d'Estabilitat Pressupostària i Sostenibilitat Financera, l'elaboració, aprovació i execució dels pressupostos i altres actuacions que afecten les despeses o ingressos es realitzarà en un marc d'estabilitat pressupostària, coherent amb la normativa europea. Per estabilitat pressupostària s'entén l'objectiu de les administracions de tancar les seues finances en equilibri, procurant no incórrer en dèficit (més despeses que ingressos).

Principis d'eficàcia, eficiència i economia

Les polítiques de despeses públiques s'executaran per mitjà d'una gestió dels recursos públics orientada per l'eficàcia, l'eficiència i l'economia. En aquest context s'entén per economia l'adquisició de béns i serveis (*inputs*) al menor preu possible, complint la qualitat desitjada. L'eficiència es refereix a la relació entre aquests *inputs* i la producció obtinguda (*outputs*), de manera que se'n maximitze el resultat; és a dir, aconseguir l'*output* desitjat amb el menor nombre d'*inputs*, o aconseguir el màxim *output* a partir d'uns *inputs* donats. Finalment, l'eficàcia mesura en quin grau els *outputs* i les actuacions públiques han aconseguit l'objectiu fixat prèviament.

Aquests tres principis són de summa importància i han d'abordar-se conjuntament, ja que pot donar-se el cas d'actuacions econòmiques i eficients que provoquen resultats totalment ineficaços. I, per contra, poden existir actuacions d'una elevada eficàcia que són antieconòmiques i ineficients.

Principi de transparència

En l'àmbit de les administracions públiques, la transparència es refereix a l'obligació dels governs de donar compte als ciutadans de tots els seus actes, especialment els relacionats amb l'ús dels diners públics, amb la finalitat de previndre així els casos de corrupció.

La Llei 1/2015, de la Generalitat, d'Hisenda Pública, del Sector Públic Instrumental i de Subvencions, estableix en el seu article 24 que "la programació pressupostària de la Generalitat es regirà pels principis d'estabilitat pressupostària, sostenibilitat financera, plurianualitat, transparència, eficiència en l'assignació i utilització dels recursos públics, responsabilitat i lleialtat institucional."

2. OBJECTIUS I ABAST DE LA FISCALITZACIÓ

2.1. OBJECTIUS GENERALS DE LA FISCALITZACIÓ

Els objectius generals de la fiscalització del Compte General de la Generalitat efectuada per la Sindicatura de Comptes es preveuen en l'article 9.3 de la Llei de la Sindicatura de Comptes, segons el qual, els informes han de:

- a) Determinar si la informació financera i pressupostària es presenta d'acord amb els principis comptables que hi són aplicables.
- b) Determinar si s'ha complert amb la legalitat vigent en la gestió dels fons públics.
- c) Avaluar si la gestió dels recursos humans, materials, i dels fons pressupostaris s'ha desenvolupat de manera econòmica i eficient.
- d) Avaluar el grau d'eficàcia en l'assoliment dels objectius previstos.

Els apartats *a* i *b* anteriors es corresponen amb les auditories financeres i de compliment de la legalitat (conjuntament denominades "de regularitat"); mentre que els *c* i *d* se circumscriuen a l'àmbit de les auditories d'economia, eficiència i eficàcia, englobades en el concepte d'auditoria operativa.

Segons la Llei de la Sindicatura de Comptes, l'activitat fiscalitzadora, que comprén els quatre tipus d'auditoria indicats, ha de realitzar-se sobre el conjunt del sector públic valencià (article 1), que bàsicament inclou la Generalitat, formada pel conjunt d'institucions detallat en l'apartat 1 anterior (objecte d'aquest informe de fiscalització), i les entitats locals (article 2.1.b de la mateixa llei). D'acord amb els objectius generals assenyalats, el treball de fiscalització del Compte General de la Generalitat s'ha planificat i realitzat amb la finalitat d'obtenir evidència suficient i adequada per a poder emetre les conclusions, recomanacions i comentaris que es recullen en els diferents informes individuals, i que es resumeixen en aquest primer volum.

El treball s'ha dut a terme d'acord amb els *Principis fonamentals de fiscalització del sector públic* i amb les normes tècniques de fiscalització aprovades pel Consell de la Sindicatura, que estan recollides en el *Manual de fiscalització* publicat en la seua electrònica de la Sindicatura. En conseqüència, no ha inclòs una revisió detallada de totes les transaccions, sinó que ha comprés totes aquelles proves selectives, revisions de procediments, de registres i antecedents i altres tècniques habituals d'auditoria que s'han considerat necessàries en cada circumstància, en funció dels objectius perseguits i considerant, a més, la importància relativa de les incidències detectades.

2.2. ABAST DE LA FISCALITZACIÓ

En la Llei de la Sindicatura de Comptes no s'estableix cap ordre de prioritat o prelación, ni sobre les entitats que han de ser fiscalitzades, ni sobre el tipus d'auditoria que cal realitzar. Ha de ser la Sindicatura de Comptes –d'acord amb la iniciativa fiscalitzadora que li concedeix l'article 15, apartats 1 i 6, de la seua llei– la que, a través dels programes anuals d'actuació i segons el pla estratègic, establisca els ens que es fiscalitzaran cada any i el tipus d'auditoria que cal realitzar.

El Consell de la Sindicatura va aprovar el 27 de desembre de 2019 –i va remetre a les Corts el 23 de gener de 2020– el Programa Anual d'Actuació de 2020, en el qual es determinaven els ens a fiscalitzar i tipus d'auditoria que calia realitzar. En concret, en l'àmbit d'aquest Compte General s'han realitzat fiscalitzacions específiques dels ens següents:

Quadre 2. Fiscalitzacions específiques, amb indicació del tipus d'auditoria i abast

Ens fiscalitzat	Tipus d'auditoria	Abast
Administració		
	F+L	Comptes anuals
Compte de l'Administració (S'emeten tres informes)	L	Contractació
	F+L+CI	Despeses de personal
Organismes autònoms		
Agència Tributària Valenciana	CI	Gestió dels ingressos tributaris i ciberseguretat
Autoritat de Transport Metropolità de València	F+L	Ingressos i despeses per transferències i subvencions
Entitats de dret públic i societats mercantils		
Agència Valenciana de la Innovació	L	Contractació i subvencions
Circuit del Motor i Promoció Esportiva, SA	L	Contractació
Entitat Valenciana d'Habitatge i Sòl	L	Contractació i inversions immobiliàries
Infraestructures i Serveis de Telecomunicacions i Certificació, SAU	L	Contractació
Institut Valencià de Finances	F+L	Comptes anuals
Turisme Comunitat Valenciana	L	Contractació
Consorcis		
Consorci Hospital General Universitari de València	L	Contractació

F: Auditoria financera

CI: Auditoria del control intern i sistemes d'informació

L: Auditoria de compliment de la legalitat

AO: Auditoria operativa

En els respectius informes s'assenyala amb major detall l'abast de la fiscalització en cada cas. En els apartats 4, 5 i 6 d'aquest volum I es recapitulen i comenten els aspectes més importants de cada informe.

A més de les fiscalitzacions específiques assenyalades, s'ha verificat que totes les entitats que tenen obligació de retre comptes a la Sindicatura les hagen presentades dins del termini i en la forma escaient, i que hagen complit les formalitats exigides per la normativa aplicable. Així mateix, s'han analitzat els informes d'auditoria realitzats per la Intervenció General de la Generalitat en col·laboració amb empreses privades d'auditoria. Els resultats d'aquest control sobre les entitats de les quals no s'emet un informe de fiscalització específic s'inclouen en les respectives introduccions dels diferents volums que conformen aquest informe de fiscalització del Compte General.

En els informes de fiscalització s'ha efectuat el seguiment de les recomanacions d'exercicis anteriors.

Durant 2020 també s'ha emés i publicat en el nostre lloc web l'informe sobre el Compte General de les Corts de l'exercici 2018, i està en fase d'al·legacions el de l'exercici 2019.

També s'han emés i publicat en el nostre web els informes següents:

- Informe especial sobre la dependència. Seguiment de les recomanacions realitzades pel Tribunal de Comptes en el seu informe de 29 de maig de 2014 i anàlisi d'altres aspectes de la gestió de la dependència a la Comunitat Valenciana. Exercici 2019.
- Auditoria operativa de la xarxa de centres públics i privats concertats del sistema per a l'autonomia personal i atenció a les persones en situació de dependència a la Comunitat Valenciana. Programa pressupostari 313.60. Exercicis 2016-2018.
- Informe d'auditoria operativa de la gestió del servei de depuració d'aigües residuals per l'EPSAR. Exercicis 2015-2017.
- Seguiment de l'informe d'auditoria operativa dels serveis d'extinció d'incendis forestals. Àmbit provincial i autonòmic. Exercicis 2016-2019.

A més, en l'actualitat estan en curs d'execució les següents auditories relacionades amb aspectes inclosos en el Compte General, que tenen un horitzó pluriennal, motiu pel qual no estan incloses en el aquest informe i s'aprovaran posteriorment:

- Auditoria operativa de la gestió del personal sanitari.
- Auditoria operativa del Servei Valencià d'Ocupació i Formació, Labora.
- Auditoria operativa d'una àrea de l'Administració de Justícia (programa pressupostari 141.10).

3. CONCLUSIONS GENERALS DE LA FISCALITZACIÓ DEL COMPTE GENERAL DE LA GENERALITAT DE L'EXERCICI 2019

Com a conseqüència de la fiscalització del Compte General de la Generalitat de l'exercici 2019 duta a terme per aquesta Sindicatura de Comptes, es posen de manifest les conclusions generals següents:

- a) *Respecte a l'adequació de la informació financera als principis comptables d'aplicació i compliment de la legalitat vigent en la gestió dels fons públics*

Com a resultat del treball efectuat –i amb els objectius i l'abast general que s'assenyalen en l'apartat 2 anterior i els particulars que es fixen en els respectius informes individuals de fiscalització– el Compte General de la Generalitat de l'exercici 2019 es presenta, **en general, d'acord amb els principis comptables i amb la normativa legal que hi són aplicables**. No obstant això, **les excepcions² i deficiències detectades apareixen convenientment detallades en els diferents informes individuals** de fiscalització del sector públic autonòmic, dels quals també s'ofereix un resum en els apartats 4, 5 i 6 d'aquest volum.

- b) *En relació amb les situacions de responsabilitat comptable*

Les lleis orgàniques i de funcionament del Tribunal de Comptes defineixen el concepte de responsabilitat comptable, que ha sigut progressivament perfilat amb posterioritat per la jurisprudència, i que s'ha conformat sobre les característiques bàsiques següents, que han de presentar-se en cada cas de manera concurrent:

- Que hi haja una acció o omissió culpable, que resulte o es desprengui dels comptes, realitzada per qui està encarregat del maneig o custòdia de cabals o efectes públics.
- Que aquesta acció o omissió culpable vulnere les lleis reguladores del règim pressupostari i comptable que resulten aplicables a les entitats del sector públic de què es tracte o, si és el cas, als perceptors de subvencions, crèdits, avals o altres ajudes procedents d'aquest sector.
- Que s'haja produït un mal o menyscapte efectiu i avaluable en cabals o efectes públics.
- Que hi haja una relació de causa efecte entre l'acció o omissió i el mal produït.

La competència jurisdiccional quant als procediments de responsabilitat comptable correspon al Tribunal de Comptes, les resolucions del qual en la matèria són susceptibles de recurs davant el Tribunal Suprem.

² Les excepcions són circumstàncies observades posades de manifest en l'informe d'auditoria que afecten els comptes o elements auditats i que són especialment significatives. Impedeixen que els comptes anuals o els elements auditats en reflectisquen la imatge fidel. En el cas de les auditories de compliment de la legalitat, representen incompliments significatius de les normes.

Com que la Sindicatura no té competències jurisdiccionals –i en compliment de l'article 5.1 de la Llei de Sindicatura de Comptes–, tots els informes de fiscalització es remeten al Tribunal de Comptes. Així mateix, per a la remissió a la Fiscalia del Tribunal de Comptes d'aquells casos en què s'hagen apreciat indicis de responsabilitat comptable o d'un altre tipus, se segueixen les vies formals previstes en el "Protocol d'actuació entre la Sindicatura de Comptes de la Comunitat Valenciana i la Fiscalia del Tribunal de Comptes per a millorar la seua coordinació i col·laboració", signat el 10 de març de 2015.

La Sindicatura –d'acord amb el contingut dels diversos informes individuals que componen aquest informe i amb l'anàlisi de la documentació revisada, tenint en compte els abastos expressats en aquells i en l'exercici de la funció fiscalitzadora– **no ha trobat situacions en què pogueren concórrer les característiques bàsiques de la responsabilitat comptable.**

- c) *Quant a la gestió dels recursos humans, materials i dels fons pressupostaris de manera econòmica i eficient i grau d'eficàcia en l'assoliment dels objectius previstos*

Sobre els objectius generals c i d assenyalats en l'apartat 2.1 anterior, cal indicar dues qüestions:

- 1a L'Administració de la Generalitat, igual que succeeix en la resta de les administracions públiques, no té desenvolupat un sistema general que incorpore indicadors per a quantificar els objectius i permeta comparar les previsions (en termes d'objectius i assoliments diferents dels estrictament pressupostaris) amb els resultats obtinguts i amb els seus costos corresponents.
- 2a Els recursos disponibles per la Sindicatura no permeten realitzar auditories integrals (financeres, de compliment de la legalitat i operatives) de tot el sector públic valencià.

Aquestes circumstàncies suposen que la Sindicatura actualment no es plantege l'emissió d'una opinió global en termes d'eficiència, eficàcia i economia, sinó que realitze fiscalitzacions específiques sobre determinats aspectes de l'activitat de la Generalitat, tal com s'ha assenyalat en l'apartat 2.2.

4. RESUM I ASPECTES MÉS SIGNIFICATIUS SORGITS EN LA FISCALITZACIÓ DEL COMPTE DE L'ADMINISTRACIÓ DE LA GENERALITAT

4.1. EXCEPCIONS DE L'AUDITORIA FINANCERA

La Sindicatura de Comptes ha realitzat una auditoria financera del Compte de l'Administració de la Generalitat de l'exercici 2019 en la qual **s'emet una opinió favorable, amb les excepcions que es resumeixen a continuació:**

a) *Immobilitzat no financer*

La composició, ubicació i valoració dels principals epígrafs de l'immobilitzat no financer, que es comptabilitzen en el balanç per un import conjunt de 16.085,5 milions d'euros, no es troben recollides en un **inventari** complet i actualitzat al tancament de l'exercici que permeta fer-ne la conciliació amb els registres comptables.

La Conselleria de Sanitat Universal i Salut Pública i l'empresa concessionària del contracte de concessió de gestió de servei públic de l'assistència sanitària integral del Departament de Salut de la Ribera van subscriure el 31 de març de 2018 l'acta de recepció provisional dels béns i serveis afectes a la concessió del servei objecte de reversió, com a conseqüència de la finalització del contracte. El 15 de maig de 2018 es va aprovar la proposta d'acta definitiva de recepció, sense que en la data de realització d'aquest treball haja sigut aprovada per l'òrgan competent ni la Intervenció General haja fiscalitzat la comprovació material de la reversió. A més, en l'acta de reversió no consta un detall valorat de cada un d'aquests elements.

b) *Liquidacions anuals de contractes de concessió administrativa per a la prestació del servei d'assistència sanitària integral (departaments de salut de la Ribera, Torrevella, Dénia, l'Horta-Manises i Elx-Crevillent)*

Amb data 31 de desembre de 2019 hi ha **37 liquidacions anuals pendents d'aprovació o en tràmit d'elaboració**. Es desconeixen els imports definitius d'aquestes liquidacions i, per tant, no és possible determinar l'efecte que el seu reflex comptable adequat tindria en el Compte de l'Administració.

c) *Procediments judicials o administratius iniciats per les empreses concessionàries per a la prestació del servei d'assistència sanitària integral*

Durant 2019 i 2020 s'han desestimat els recursos contenciosos administratius interposats per les concessionàries contra les resolucions per les quals es desestimaven les reclamacions de quantitats en concepte de reequilibri econòmic de les concessions. Els procediments judicials iniciats per Ribera Salut II UTE contra les liquidacions dels exercicis 2013 a 2015 i contra l'actualització de la *capita* o el paràmetre de referència per al càlcul de les liquidacions anuals dels exercicis 2006 a 2012 han finalitzat per acords transaccionals. El recurs contenciós administratiu interposat per Torrevieja Salut UTE es troba en la jurisdicció contenciosa administrativa.

d) *Inversions financeres en entitats del grup, multigrup i associades. Deterioració*

L'adequada valoració de la participació de la Generalitat en els fons propis de les seues societats mercantils, entitats públiques empresarials i altres entitats de dret públic a 31 de desembre de 2019, es troba condicionada a la valoració adequada del patrimoni net d'aquestes entitats. Sobre aquest tema, no s'han tingut en compte els ajustos assenyalats en els informes de control financer efectuats per la Intervenció General de la Generalitat, que minoren els fons propis d'aquestes entitats ni els efectes que sobre aquests pogueren tindre els passius contingents assenyalats en aquests informes.

e) *Ajudes del pla d'habitatge*

El passiu del balanç recull 21,2 milions d'euros per obligacions pendents d'aplicar al pressupost en concepte d'ajudes a l'habitatge i 24,2 milions d'euros per les provisions estimades de les obligacions a pagar pels expedients d'ajudes pendents de resoldre. Es mantenen les dificultats assenyalades en informes anteriors per a efectuar una estimació raonable de les obligacions que efectivament haurà de reconèixer la Generalitat per aquestes ajudes.

f) *Provisions i contingències*

Al tancament de l'exercici 2019, es manté l'existència d'un **gran nombre de procediments judicials en curs dels quals podrien derivar-se responsabilitats** a càrrec de la Generalitat, l'estimació de les quals no ha sigut possible efectuar. Sense perjudici d'això, s'observa un defecte de provisió per a la cobertura dels passius contingents al tancament de l'exercici per un import de 251,6 milions d'euros.

g) *Creditors per operacions meritades*

El passiu del balanç recull en el compte 4131, "Creditors per operacions meritades i vençudes", un saldo de 945,2 milions d'euros, i en el compte 4130, 237,9 milions d'euros. Igual que en exercicis anteriors, cal tindre en compte que amb càrrec al pressupost de 2019 s'han imputat despeses realitzades en exercicis anteriors i, al seu torn, no s'han imputat despeses concretes en el propi exercici.

h) *Drets liquidats*

En l'exercici 2019 s'han comptabilitzat inadequadament drets liquidats, pendents de rebre del Fons Social Europeu, per import de 50,5 milions d'euros, al no constar la documentació acreditativa del reconeixement de l'obligació de l'ens concedent, import en el qual han de reduir-se el resultat pressupostari, el romanent de tresoreria i el saldo del compte 430. Així mateix, han de donar-se de baixa 20,0 milions inclosos en el concepte "Reintegrant d'operacions", perquè es tracta de repercussions de despeses a les concessionàries dels contractes de concessió administrativa per a la prestació del servei d'assistència sanitària integral, ja que s'han d'incloure en les liquidacions anuals.

4.2. CONCLUSIONS SOBRE EL COMPLIMENT DE LA NORMATIVA

En l'Informe de fiscalització del Compte de l'Administració també s'inclouen les **conclusions sobre el compliment d'altres requeriments legals i reglamentaris**, de les quals cal destacar les següents:

- a) Les **despeses concretes sense cobertura pressupostària**, que es registren en el compte 4131 i que a 31 de desembre de 2019 ascendeixen a 945,2 milions d'euros, vulneren el que es disposa en la normativa d'aplicació, si bé existeix la possibilitat de convalidar les obligacions d'exercicis anteriors mitjançant autorització expressa del Consell. En l'exercici 2019 s'han tramitat expedients de rescabament per

enriquiment injust, per un import conjunt de 1.443,0 milions d'euros, dels quals 490,4 milions d'euros corresponen a despeses d'exercicis anteriors.

- b) No s'ha pogut comprovar que la proposta de l'acta definitiva de **recepció dels béns i serveis afectes a la concessió** del servei públic de l'assistència sanitària integral del **Departament de Salut de la Ribera** haja sigut aprovada per l'òrgan competent i fiscalitzada per la Intervenció, per la qual cosa no consta que la reversió haja sigut realitzada de conformitat i a satisfacció de l'Administració de la Generalitat.
- c) En l'expedient de **rescabament per enriquiment injust** per a la convalidació de determinades despeses relatives a la prestació del servei d'assistència sanitària integral del **Departament de Salut de Dénia** únicament s'acredita la recepció de conformitat de 15,6 milions d'euros, per la qual cosa la convalidació de la resta de despeses fins a arribar als 47,7 milions d'euros s'ha efectuat sense ajustar-se a les disposicions dels articles 39.5 i 106 de la Llei 1/2015.
- d) Les consignacions definitives del pressupost de la Generalitat de 2019 s'han mostrat insuficients per a atendre les transferències i subvencions que s'han de concedir en l'exercici. A més, es mantenen uns nivells de pagament molt baixos, o fins i tot nuls, en algunes línies de subvencions.
- e) Les fitxes pressupostàries de **transferències i subvencions** previstes en la Llei de Pressupostos de la Generalitat de l'exercici 2019 no recullen la forma de concessió en 60 línies de subvencions, per un import conjunt de 2.469,1 milions d'euros. Les subvencions de concessió directa han de tindre el caràcter excepcional que els atribueix la normativa d'aplicació.
- f) Els plans estratègics de subvencions de les conselleries d'Agricultura i d'Habitatge no s'han aprovat dins del termini i en la forma escaient, tal com exigeixen la Llei 1/2015 i l'article 8.1 de la Llei General de Subvencions.
- g) En el seguiment de les ajudes a menjadors escolars revisades en fiscalitzacions anteriors, es reitera que la contractació dels serveis de menjador i de monitors dels centres docents públics no l'efectua la Conselleria d'Educació, com a òrgan competent, sinó els mateixos centres docents, sense ajustar-se a les disposicions de la normativa de contractació.
- h) En el seguiment de les subvencions directes de la línia S7029, "Promoció sociocultural", es manté la falta d'acreditació de les raons d'interés públic, social, econòmic o humanitari, o altres degudament justificades que dificulten la seua convocatòria pública i que fonamenten el seu règim excepcional, sense ajustar-se als principis generals de publicitat i concurrència.
- i) L'Administració de la Generalitat no ha atés el que es disposa en l'Acord de 7 de desembre de 2016, del Consell de la Sindicatura de Comptes, pel qual s'aprova la instrucció relativa a la remissió telemàtica de convenis i de les relacions anuals dels convenis subscrits per les entitats del sector públic valencià.
- j) La participació del Consell Valencià de Col·legis d'Advocats (CVCA) en la distribució de les subvencions de la Generalitat entre els col·legis d'advocats ha de regular-se en

el conveni que ha de subscriure amb la Generalitat, com a entitat col·laboradora, d'acord amb el que s'estableix en la Llei General de Subvencions, en lloc de com a entitat beneficiària i, d'aquesta manera, contindre les clàusules de control previstes en aquesta llei.

- k) Les bases reguladores de la línia S0170 de subvenció d'obres i serveis d'infraestructura agrària en municipis no es troben adaptades a la Llei 1/2015 i presenten deficiències en el seu contingut.
- l) En la revisió dels expedients de subvencions analitzats, hem observat que la Conselleria de Justícia i la Conselleria d'Agricultura, com a òrgans gestors de les subvencions, no han aprovat el pla anual de control previst en l'article 169 de la Llei 1/2015, a fi de comprovar la realització efectiva de l'activitat subvencionada.
- m) La Generalitat ha d'incloure en els seus **pressupostos inicials de transferències a rebre** de l'Estat, derivades del sistema de finançament autonòmic, únicament les previsions d'ingressos que de manera raonable s'espera obtindre, tenint en compte que la seua determinació es troba reglada en el marc normatiu d'aplicació.
- n) El Ministeri d'Hisenda i Funció Pública va emetre, amb data 24 de novembre de 2020, l'informe sobre el grau de compliment de l'objectiu d'estabilitat pressupostària, de deute públic i de la regla de despesa de l'exercici 2019, en el qual indica que la Comunitat Valenciana ha complit l'objectiu de deute públic, si bé ha incomplert l'objectiu de dèficit, que ha sigut de l'1,9% del PIB regional, superior a l'objectiu del 0,1% establert pel Consell de Ministres. A més, l'increment en la despesa computable de l'exercici 2019, del 6,8%, ha superat la variació màxima permesa del 2,7%, per la qual cosa s'ha incomplert la regla de despesa en l'exercici pressupostari 2019.

4.3. CONCLUSIONS SOBRE EL COMPLIMENT DE LA LEGALITAT EN LA CONTRACTACIÓ DE L'ADMINISTRACIÓ DE LA GENERALITAT

En l'Informe de la Contractació de l'Administració de la Generalitat expressem que, en la nostra opinió, **excepte pels incompliments assenyalats** a continuació, l'activitat contractual desenvolupada per l'Administració de la Generalitat durant 2019 **resulta conforme, en els aspectes significatius, amb la normativa aplicable:**

a) *Incompliments comuns*

Els incompliments observats en la fiscalització que s'aprecien en més d'un expedient de la mostra seleccionada han sigut:

- No es publica en el perfil de contractant la informació requerida.
- Exigència de solvència excessiva o d'adscripció de mitjans personals com a requisits de solvència addicional que poden limitar la participació de les empreses a la licitació.
- No es justifica adequadament l'elecció dels criteris que es tindran en consideració per a adjudicar el contracte.
- No es compleixen els requisits per a la tramitació d'urgència.

- No es compleixen els requisits legals per a la tramitació d'emergència.
- La fórmula matemàtica no permet, d'una manera raonable, que la importància relativa concedida a l'oferta econòmica siga efectiva.
- No es publica la formalització del contracte en el *Diario Oficial de la Unión Europea*.
- Les condicions especials d'execució no s'ajusten al que es disposa en la Llei de Contractes del Sector Públic (LCSP).
- No consta en l'expedient la liquidació del contracte.
- Falta l'acta de replantejament previ anterior a l'aprovació del projecte.
- Retards en la comprovació del replantejament de l'obra o en l'inici de l'obra.
- Retards en l'execució no justificats en l'expedient.

b) *Contractes menors i fraccionament de l'objecte contractual*

En la revisió efectuada de la informació subministrada al Registre Oficial de Contractes de la Generalitat (ROCG) dels contractes menors, s'ha observat que determinats departaments de salut de la Conselleria de Sanitat Universal i Salut Pública consideren que els denominats "pagaments directes" per adquisicions de productes de farmàcia i material sanitari sense consignació pressupostària tenen la consideració de contractes menors i, d'aquesta manera, remetent la informació contractual al ROCG. No obstant això, aquestes adquisicions es realitzen sense la tramitació prèvia de l'expedient preceptiu de contractació previst en l'article 118 de l'LCSP per a la contractació menor. A més, s'ha observat, amb caràcter general en aquest tipus de despeses, una justificació insuficient de la necessitat i idoneïtat del contracte, així com indicis de fraccionament de l'objecte contractual, la qual cosa incompleix el que es disposa en els articles 28 i 99.2 de l'LCSP, respectivament.

c) *Obligacions d'informació contractual*

En un 85,7% dels casos les comunicacions de l'activitat contractual no menor al ROCG s'han realitzat fora del termini de 15 dies des de la formalització establert en la normativa, i, en el cas de la contractació menor, el 78,9% ha incomplert el termini de 30 dies des de la seua adjudicació.

Les obligacions de remissió de la informació contractual previstes en l'article 335 de l'LCSP a la Sindicatura de Comptes, respecte als contractes que superen els llindars establerts en aquest article, no han sigut ateses per 11 dels 25 òrgans examinats subjectes a aquesta obligació.

d) *Pagament del preu*

En la revisió de la documentació econòmica continguda en els expedients de contractació, hem comprovat que, en un alt percentatge, s'han efectuat pagaments fora del termini establert en l'article 198.4 de l'LCSP.

4.4. CONCLUSIONS DE LA FISCALITZACIÓ DE LES DESPESES DE PERSONAL DE L'ADMINISTRACIÓ DE LA GENERALITAT

La Sindicatura de Comptes ha auditat les despeses de personal de la Generalitat de l'exercici 2019, que han ascendit a un total de 6.091,5 milions d'euros, corresponents a 138.163 empleats (Administració general, sanitaris, docents i personal de justícia).

També hem revisat els controls de ciberseguretat més rellevants relacionats amb els sistemes d'informació per a la gestió de la nòmina del personal no sanitari.

Opinió d'auditoria financera

En l'informe s'assenyala que estan infravalorades en 122,8 milions d'euros tant les despeses de personal del compte del resultat economicopatrimonial de 2019 com les provisions comptabilitzades en el balanç al tancament de l'exercici (pel reconeixement de la carrera professional del personal temporal sanitari, per la reducció de la jornada d'interins i pel reconeixement de la carrera professional del personal interí).

En la nostra opinió, excepte per l'efecte dels fets descrits en el paràgraf anterior, les despeses de personal s'han preparat, en els aspectes significatius, de conformitat amb el marc normatiu d'informació financera i pressupostària que hi resulta d'aplicació i, en particular, amb els principis i criteris comptables.

Conclusions sobre el compliment d'altres requeriments legals i reglamentaris en matèria de personal

La **temporalitat del personal estatutari de la Conselleria de Sanitat Universal i Salut Pública (CSUSP)** estava en 2019 en uns nivells molt elevats, ja que representava el 61,1% del total, de manera que ha augmentat més de 20 punts en el període 2012-2019. Les últimes ofertes públiques d'ocupació no han pal·liat aquesta situació.

A més, els plans d'ordenació de recursos humans de les institucions sanitàries dependents de la CSUSP publicats fins al moment no compleixen el que es disposa en la Llei 55/2003, de l'Estatut Marc del Personal Estatutari dels Serveis de Salut. L'actual situació d'emergència sanitària ha posat de manifest la necessitat urgent que la CSUSP realitze una planificació estratègica de recursos humans de les institucions sanitàries.

D'altra banda, la CSUSP no publica les relacions de llocs de treball de personal estatutari en el *DOGV*.

Conclusions sobre el compliment d'altres requeriments legals i reglamentaris en matèria de seguretat de la informació i protecció de dades personals

La principal conclusió és que la Conselleria d'Hisenda i Model Econòmic no ha satisfet tots els requeriments normatius previstos en el Reial Decret 3/2010, de 8 de gener, que regula l'Esquema Nacional de Seguretat (ENS), en particular els relatius a la realització d'auditories de seguretat biennals, realització d'anàlisi de riscos dels sistemes

d'informació, classificació formal d'aquests, aprovació de la declaració d'aplicabilitat de l'ENS i la publicació en la seu electrònica de les declaracions de conformitat i els distintius corresponents.

A més, han de realitzar-se algunes actuacions per a aconseguir un nivell satisfactori de compliment de la Llei 3/2018, de 5 de desembre, de Protecció de Dades Personals i Garantia dels Drets Digitals i el Reglament Europeu de Protecció de Dades.

Conclusions sobre els controls de ciberseguretat

Hem revisat una sèrie de controls de seguretat, aplicats per la Direcció General de Tecnologies de la Informació i les Comunicacions (DGTIC) sobre els sistemes d'informació que donen suport als processos de gestió de les nòmines no sanitàries.

Com a resultat del treball realitzat, cal concloure que, amb caràcter general, el grau de control existent en la gestió dels controls de ciberseguretat revisats arriba a un **índex de maduresa del 58,6%, que es correspon amb un nivell de maduresa N2, repetible però intuïtiu**; és a dir, els controls es realitzen, però hi ha controls parcialment establerts o bé els procediments no s'han formalitzat degudament.

Els recursos humans i materials assignats a la protecció dels sistemes de la informació i les comunicacions de la Generalitat són insuficients, tenint en compte la seua grandària i complexitat, per a fer front a les ciberamenaces, contínuament creixents tant en nombre com en perillositat. És necessari que els òrgans de la Conselleria d'Hisenda i Model Econòmic (CHME) prenguen consciència de la necessitat d'aconseguir els nivells exigits per la normativa per a la protecció dels sistemes d'informació.

La millora dels controls de ciberseguretat requereix actuacions i inversions, tant en mitjans materials com personals, que s'han de planificar i pressupostar adequadament. Els plans i accions per a millorar els controls existents necessiten un suport decidit, tant dels òrgans superiors i nivell directiu de la CHME, com del mateix Consell de la Generalitat.

4.5. RECOMANACIONS

Els informes del Compte de l'Administració, de la contractació de l'Administració i de les despeses de personal de l'Administració de la Generalitat contenen les recomanacions més rellevants observades en l'exercici de la fiscalització per a la millora de la gestió economicofinancera i contractual. Així mateix, inclouen el seguiment dels incompliments assenyalats i de les recomanacions realitzades en exercicis anteriors, amb indicació d'aquelles que han sigut corregides per la IGG i pels òrgans gestors de l'Administració de la Generalitat durant l'exercici fiscalitzat.

5. ALTRES ASPECTES RELLEVANTS

Per a comprendre millor la informació economicofinancera de la Generalitat, així com per a anticipar els problemes futurs, és convenient considerar els aspectes rellevants següents.

5.1. SITUACIÓ PATRIMONIAL

Igual que en exercicis anteriors, els comptes anuals de l'exercici 2019 mostren un greu desequilibri patrimonial de l'Administració de la Generalitat amb data 31 de desembre de 2019. **El patrimoni net és negatiu, per 34.814,0 milions d'euros** (en 2018, -30.126,3 milions d'euros). Aquesta xifra és conseqüència de l'acumulació de resultats negatius d'exercicis anteriors (-35.455,4 milions d'euros) i el resultat negatiu de 2019 (-2.225,7 milions d'euros), que absorbeixen la xifra de patrimoni aportat (2.867,0 milions d'euros). Les pèrdues acumulades s'originen per la insuficiència de recursos de la Comunitat Valenciana, que es desenvolupa en l'apartat 5.6 següent, i que han de cobrir-se a través del recurs a l'endeutament.

El **deute financer** del balanç a 31 de desembre de 2019 ascendeix a **49.784,3 milions d'euros** (en 2018, 47.034,4 milions d'euros). D'aquest import, 40.764,8 milions d'euros corresponen a les operacions de crèdit formalitzades amb l'Institut de Crèdit Oficial i 1.094,9 milions d'euros, als deutes derivats del sistema de finançament autonòmic.

La liquidació del pressupost mostra un **resultat pressupostari ajustat negatiu, de 843,2 milions d'euros**, i una variació neta de passius financers o augment de l'endeutament, per 1.823,0 milions. A més, el **romanent de tresoreria no afectat** presenta un saldo **negatiu de 3.630,5 milions d'euros**.

5.2. EVOLUCIÓ DEL RESULTAT PRESSUPOSTARI

L'evolució del resultat pressupostari, segons els respectius comptes de l'Administració, es recull en el quadre 4 següent, elaborat en milions d'euros. S'hi observa una **evolució positiva de reducció del dèficit fins a l'exercici 2017, que canvia de tendència a partir de l'exercici 2018**, per un increment major en les obligacions que en els drets.

Quadre 4. Evolució del resultat pressupostari

Concepte (*)	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
+ Drets reconeguts	10.587,8	10.574,0	10.646,6	11.882,9	13.011,3	13.372,0	13.968,9
- Obligacions reconegudes	13.987,3	15.053,1	14.832,5	14.072,4	14.986,8	15.559,1	16.568,1
Resultat pressupostari	-3.399,5	-4.479,1	-4.185,9	-2.189,5	-1.975,5	-2.187,1	-2.599,2

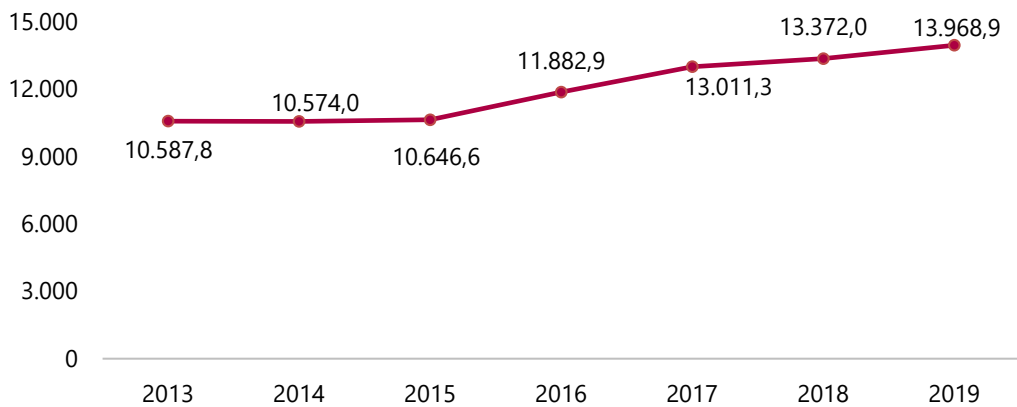
(*) En el càlcul del resultat pressupostari solament s'inclouen els capítols 1 a 8 dels pressupostos d'ingressos i despeses.

5.3. EVOLUCIÓ DELS INGRESSOS

A pesar de no haver-se modificat encara el sistema de finançament autonòmic que perjudica la Comunitat Valenciana, **els drets reconeguts dels capítols 1 a 8 han experimentat una evolució positiva en els quatre últims anys**, amb increments de l'11,6% en 2016, 9,5% en 2017, 3,8% en 2018 i 4,5% en 2019 (1.236,3, 1.128,4, 360,7 i 596,9 milions d'euros, respectivament), a causa fonamentalment de l'increment dels ingressos per tributs cedits.

Gràfic 1. Evolució dels drets reconeguts

5.4. EVOLUCIÓ DE LES DESPESES

Per a analitzar l'evolució de la despesa en els últims anys és necessari periodificar adequadament les despeses sanitàries que s'han realitzat efectivament, però que es traslladen comptablement a exercicis pressupostaris posteriors per no tindre crèdit pressupostari suficient (abreujadament denominades ONR, "obligacions no reconegudes" pressupostàriament).

En els informes de la Sindicatura s'ha distingit entre aquelles ONR no comptabilitzades en el balanç i les registrades d'acord amb el principi comptable de la meritació en el compte 413 (comptes 409 i 411 fins a l'exercici 2018). La seua evolució s'aprecia en el quadre i en el gràfic següents.

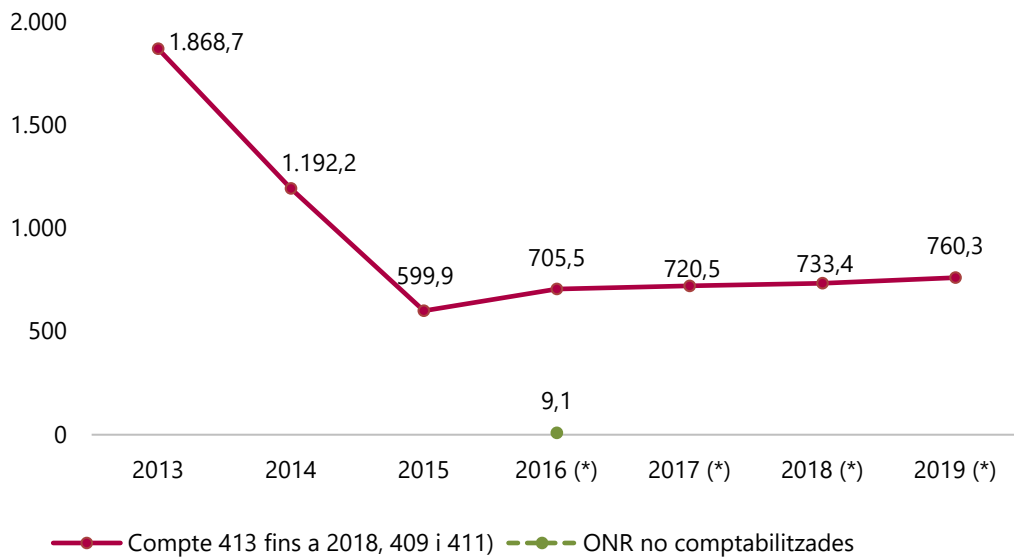
Quadre 5. Evolució de les ONR de Sanitat

Concepte	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
ONR no comptabilitzades	0,0	0,0	0,0	9,1	0,0	0,0	0,0
ONR comptabilitzades (*)	1.868,7	1.192,2	599,9	705,5	720,5	733,4	760,3
Total ONR	1.868,7	1.192,2	599,9	714,6	720,5	733,4	760,3

(*) A partir de 2016 s'inclouen també conceptes del capítol 1 en el compte 409.

Gràfic 2. Evolució de les ONR de Sanitat

(*) A partir de 2016 s'inclouen també conceptes del capítol 1 en el compte 409.

Per a conèixer i comprendre l'evolució real de la despesa i del dèficit públic de la Generalitat cal tindre en consideració, almenys, les circumstàncies assenyalades en els apartats anteriors, i altres ajustos per a fer comparables les dades, de manera que resulta la informació següent:

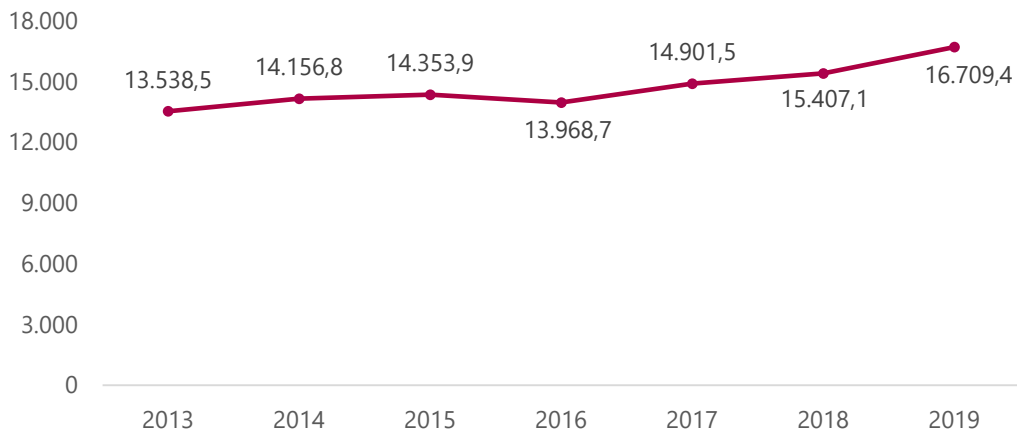
Quadre 6. Evolució de la despesa real estimada

Concepte	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Obligacions reconegudes (capítols 1 a 8)	13.987,3	15.053,1	14.832,5	14.072,5	14.986,8	15.559,1	16.568,0
Ajust despesa sanitària	-451,7	-676,6	-592,3	114,7	5,9	12,9	43,8
Altres ajustos	2,9	-219,7	113,7	-218,5	-91,2	-165,0	97,6
Despesa real estimada	13.538,5	14.156,8	14.353,9	13.968,7	14.901,5	15.407,1	16.709,4

En aquest quadre, el signe positiu de l'ajust significa que les ONR augmenten i han de sumar-se a les despeses comptabilitzades; si és negatiu significa que resten de les despeses. Després de la disminució de la despesa real en 2016, s'han encadenat **augmentos del 6,7% en 2017, del 3,4% en 2018 i del 8,4% en 2019**, la qual cosa suposa uns increments de 932,8, 505,6 i 1.302,3 milions d'euros respectivament.

Gràfic 3. Evolució de la despesa real estimada

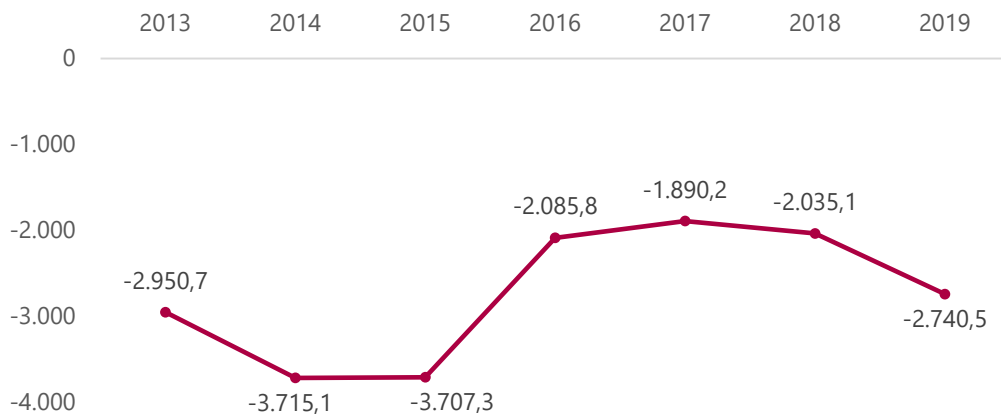
5.5. EVOLUCIÓ DEL RESULTAT PRESSUPOSTARI AJUSTAT

D'acord amb les dades anteriors, el resultat pressupostari ajustat mostra una evolució positiva entre el període de 2014 a 2017 i un canvi de tendència en 2018, tal com s'observa en el quadre i gràfic següents:

Quadre 7. Resultat pressupostari ajustat

Concepte	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
+ Drets reconeguts	10.587,8	10.441,7	10.646,6	11.882,9	13.011,3	13.372,0	13.968,9
- Despesa real estimada	13.538,5	14.156,8	14.353,9	13.968,7	14.901,5	15.407,1	16.709,4
Resultat revisat	-2.950,7	-3.715,1	-3.707,3	-2.085,8	-1.890,2	-2.035,1	-2.740,5

Gràfic 4. Evolució del resultat pressupostari ajustat

En l'exercici 2019 el dèficit ha sigut un 34,7% superior al de l'exercici 2018, exercici en el qual es va invertir la tendència de reducció dels exercicis 2015 a 2017, i continua en uns nivells molt elevats, que, com s'ha assenyalat reiteradament en informes anteriors, serà difícil equilibrar amb l'actual sistema de finançament autonòmic.

5.6. L'INFRAFINANÇAMENT AUTONÒMIC I LES SEUES CONSEQÜÈNCIES

A causa del repartiment de competències entre els diferents nivells del sector públic espanyol, **el paper de les comunitats autònomes és crucial** per a assegurar l'accés universal a una educació i sanitat públiques i de qualitat, i igualar així les oportunitats amb independència de la renda familiar. Aquestes dues funcions de despesa juntament amb la protecció social configuren l'essència de l'estat del benestar.

Aquests tres serveis públics fonamentals s'han vist molt afectats per l'actual crisi sanitària i econòmica. La despesa en sanitat ha superat qualsevol pressupost previ i els seus serveis han vorejat el col·lapse en diferents moments. Així mateix, l'educació ha hagut d'adaptar amb rapidesa els seus mitjans i metodologies, amb la finalitat de poder continuar prestant un servei essencial i ajustar-se a les recomanacions sanitàries, fins i tot durant els períodes de confinament. Al seu torn, la despesa en protecció social s'ha vist desbordada per les necessitats de moltes persones perjudicades per la reducció de l'activitat econòmica, sense temps per a adaptar-se professionalment a la nova situació i sense que s'hagen implementat programes de repartiment d'un treball minvant entre un major nombre de treballadors.

Davant aquest panorama, és necessari disposar d'un sector públic autonòmic solvent, per la qual cosa **un finançament autonòmic adequat hauria de garantir la prestació d'aquests serveis públics fonamentals en condicions d'igualtat i equitat entre territoris**. No obstant això, la discriminació històrica que pateix la Comunitat Valenciana en el model de finançament autonòmic perjudica la capacitat de la nostra comunitat per a prestar els serveis públics, així com per a instrumentar les ara tan necessàries polítiques de foment del desenvolupament regional, la qual cosa dificulta la convergència en renda *per capita*.

En aquests moments **urgeix més que mai resoldre aquesta situació**. Paradoxalment, sembla que la pandèmia de 2020 s'ha utilitzat com a nou pretext per a no iniciar la negociació d'un nou model de finançament, a la qual cosa s'ha unit l'excusa d'una menor urgència per l'ampliació en els límits d'endeutament. No obstant això, les conseqüències són molt diferents si el problema financer es resol amb un augment del finançament autonòmic o si s'efectua amb un increment del deute. Un finançament adequat reduiria la necessitat d'un endeutament que caldrà retornar en el futur, amb el menyscapte consegüent en el benestar de la ciutadania valenciana.

Com a conseqüència d'aquest infrafinançament, l'Administració de la Generalitat es veu sotmesa a la dificultat de conciliar simultàniament el pressupost adequat de les despeses de l'estat del benestar, el respecte a l'estabilitat pressupostària i un tractament ortodox de les previsions d'ingressos.

En definitiva, l'inadequat finançament autonòmic no sols està ara perjudicant l'acció del sector públic en moments difícils, sinó que eleva el deute públic valencià i condicionarà

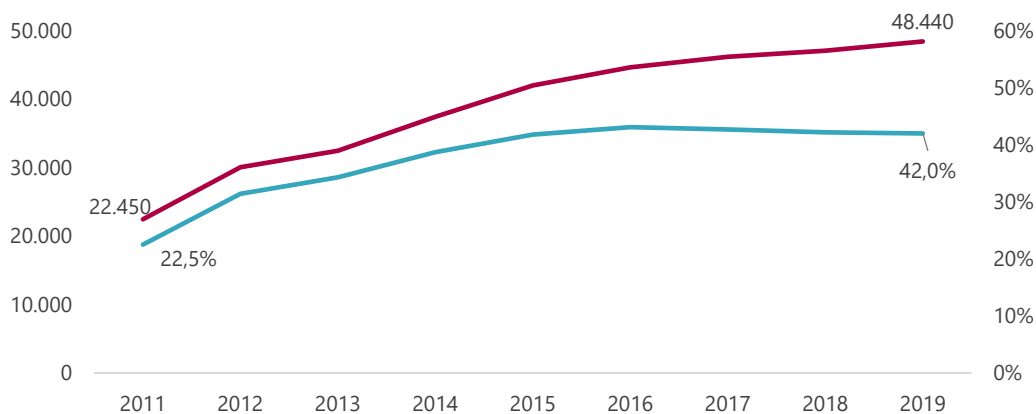
negativament el desenvolupament futur dels serveis públics valencians, llevat que s'adopten **mesures de rescabament de l'infrafinançament autonòmic** patit des de fa més d'una dècada.

5.7. SOBRE L'ENDEUTAMENT

El saldo del **deute financer** en el balanç a 31 de desembre de 2019 ascendeix a **49.784,3 milions d'euros**. L'increment experimentat durant 2019 en els comptes representatius de l'endeutament financer s'ha degut principalment a l'augment del deute amb l'Estat pels mecanismes de finançament (1.827,3 milions d'euros) i als deutes amb entitats del grup, multigrup i associades (933,6 milions d'euros).

L'**endeutament** segons el Banc d'Espanya ha tingut l'evolució que es mostra en el quadre següent, en el qual s'observa com ha continuat **creixent**, però també es percep que **ja ha canviat la seua tendència en termes relatius respecte al PIB**.

Gràfic 5. Evolució de l'endeutament segons el Banc d'Espanya. Milions d'euros i percentatge del PIB

5.8. REFLEXIONS ENTORN DE LA REPERCUSSIÓ DE LA COVID-19

Sobre els ingressos i despeses públiques

Durant 2020 ha augmentat la despesa en els **serveis bàsics de l'estat del benestar** com són la sanitat, l'educació i la protecció social, a causa de l'impacte de la pandèmia provocada per la COVID-19 i la crisi econòmica resultant de les mesures adoptades per a combatre la transmissió del virus. Totes aquestes despeses han ajudat a sostenir el benestar social i han sigut considerades imprescindibles, tant al nostre país com en la majoria dels països afectats. No obstant això, aquest tipus de mesures s'han mesclat amb altres ajudes directes que han buscat pal·liar els efectes de la pandèmia sobre el conjunt d'empreses i treballadors, incloent-hi determinats sectors l'activitat dels quals és més qüestionable si tenim en compte els diferents objectius de desenvolupament sostenible de Nacions Unides, que canalitzen la senda a mitjà termini en la transició social i energètica cap a societats més sostenibles.

En aquesta situació, **el sector públic ha de ser realista davant les possibilitats del seu pressupost**, incapaç de resoldre tots els problemes de caràcter públic i privat; més encara quan es tem augmentar massa la pressió fiscal en unes circumstàncies de crisi econòmica. Resulta llavors impossible quadrar un augment de la despesa en serveis públics fonamentals al mateix temps que s'experimenta una reducció dels ingressos i s'ajuda amb diners públics treballadors i sectors privats afectats per la crisi.

En aquest sentit i apel·lant als principis d'economia, eficiència i eficàcia, el sector públic valencià hauria de definir quines són les despeses públiques imprescindibles; així com quins són els sectors cap als quals s'han de prioritzar les ajudes, respectant l'esquema de la necessària transició social, ecològica, energètica i de resiliència davant els riscos futurs. En aquesta prioritització en la distribució d'ajudes hauria d'evitar-se l'assignació de recursos a sectors en inevitable procés d'obsolescència o contraris als objectius d'aquesta transició.

Sobre l'anàlisi de l'eficiència

Actualment, l'anàlisi econòmica de l'eficiència està renyit amb el manteniment d'una dotació folgada de recursos disponibles, ja que es pretén aconseguir la millor relació entre *inputs* i *output*. No obstant això, sense determinat nivell de **reserves essencials** no es té capacitat de maniobra quan apareix una emergència (ho hem viscut amb els respiradors, els llits hospitalaris, inicialment amb les màscares, així com des de la perspectiva dels serveis també ho hem experimentat amb l'escassetat de personal especialitzat).

Per tant, una adequada anàlisi dels serveis públics hauria d'abordar la manera de **fer compatible l'eficiència amb la resiliència comunitària**. Potser la producció local de béns i serveis essencials no és el més eficient des de la perspectiva estrictament econòmica, com tampoc ho siga mantindre un fons de reserva de béns prioritaris; no obstant això, aquestes pràctiques reduirien la vulnerabilitat de les comunitats. Per això és important que en el disseny dels actuals plans de reconstrucció, transformació i resiliència s'avalue la importància d'assegurar els subministraments bàsics en un àmbit més local.

Així mateix, l'experiència viscuda recentment revalorava la importància de mantindre el **control públic dels serveis fonamentals** per a assegurar els subministraments i la continuïtat de l'activitat.

5.9. EFECTES EN EL SECTOR PÚBLIC DE LA TRANSICIÓ ENERGÈTICA I DEL CANVI CLIMÀTIC

En els informes d'anys anteriors hem advertit sobre dos dels reptes importants i interrelacionats que ha d'afrontar immediatament l'economia i la societat: **atenuar el canvi climàtic i adaptar-se al declivi de l'energia procedent dels combustibles fòssils**. Per a combatre el primer s'ha de reduir dràsticament l'ús de l'energia procedent d'aquests mateixos combustibles fòssils, però a un ritme fins i tot superior al que imposa el seu propi ocàs. Quant al segon repte, s'ha d'abordar tenint en compte també l'escassetat dels recursos naturals necessaris per a generar, emmagatzemar i utilitzar l'energia procedent d'altres fonts, la qual cosa comporta acostar-se al zenit de l'energia neta disponible.

En els últims anys s'han succeït els informes que advertien sobre la gravetat de la situació mediambiental, així com de la necessitat de replantejar l'estil de vida i el paradigma econòmic per a frenar-ne els efectes sobre el canvi climàtic i sobre l'elevat ritme d'extracció de combustibles fòssils i matèries primeres essencials, cada vegada més escasses.

A més, segons diversos estudis, el canvi climàtic juntament amb la irrupció humana en els ecosistemes silvestres i la pèrdua de biodiversitat experimentada durant les últimes dècades augmenten el risc de zoonosi.³ El coronavirus que ha alterat l'activitat mundial durant els últims mesos sembla un exemple d'això. Aquest risc ja era conegut i advertit per sectors de la comunitat científica, així com la possibilitat d'una ràpida transmissió mundial a causa de l'augment de la urbanització, la densitat de la població i la generalització dels viatges internacionals.

Tot això ens obliga a tindre en compte, d'una banda, les mesures necessàries per a mitigar la pandèmia i l'efecte provocat en els hàbits socials; d'altra banda, la relació directa existent entre el PIB mundial i el consum total d'energia (cada vegada més difícil d'obtenir); i també la necessària adaptació de la societat cap a hàbits més sobris i sostenibles per a atenuar el canvi climàtic. Des d'aquesta triple perspectiva, resultarà improbable poder recuperar a curt termini i mantindre els nivells de PIB anteriors.

En aquest context, el sector públic també es veurà afectat a causa de la **disminució dels ingressos públics** lligats al nivell econòmic. En crisis anteriors, aquesta reducció va provocar dures retallades en la despesa pública, fins i tot en serveis públics fonamentals, que són els més necessaris en aquests moments. Si gastar de manera eficient és important en qualsevol situació, es converteix en transcendental en un escenari d'ingressos baixos, tant si aquest fet ve provocat per una crisi conjuntural, per un finançament autonòmic insuficient o per una crisi estructural d'un sistema extractivista que arriba als seus límits. En tots aquests escenaris és important establir prioritats i augmentar la qualitat dels serveis públics reduint la quantitat de recursos utilitzats.

Per això, davant situacions d'estat estacionari o de decreixement, caldrà **quadrar de nou els pressupostos públics**, actuant per les dues vies: ingressos i despeses. En el vessant dels ingressos serà necessari analitzar el rendiment i la progressivitat del conjunt d'impostos, així com qüestionar moltes de les figures que permeten eludir la tributació. Però al mateix temps –i tal com ja hem suggerit anteriorment– caldrà augmentar l'eficiència i l'eficàcia en la despesa pública, i determinar quins serveis són prioritaris. En aquest sentit, haurien de generalitzar-se **les anàlisis prèvies de cost-efectivitat, l'avaluació de polítiques públiques i les auditories operatives**.

Aquesta preocupació és cada vegada més comuna, de manera que en l'àmbit de l'auditoria augmenten les recomanacions sobre la necessitat de tindre en compte els **riscos relacionats amb el canvi climàtic en les auditories financeres**, així com la **formació en avaluació de polítiques públiques** en el si de les institucions de control extern.

³ Malaltia o infecció que es dona en els animals i que és transmissible a les persones en condicions naturals.

5.10. SOBRE LA NECESSITAT D'AUGMENTAR ELS RECURSOS DEDICATS A LA CIBERSEGURETAT

L'actual legislació consolida l'administració electrònica en les entitats públiques i estableix que la tramitació electrònica ha de constituir l'actuació habitual de les administracions, tant en les relacions amb tercers, com entre administracions i intraadministracions. Com a conseqüència d'això, l'Administració de la Generalitat està immersa en processos de transformació de la forma de prestació dels serveis als ciutadans i de la seua gestió interna,⁴ amb la finalitat d'aconseguir un desplegament ple de l'administració electrònica sustentada en sistemes d'informació cada vegada més complexos tecnològicament i interconnectats a través d'internet.⁵

Aquest procés evolutiu cap a un entorn d'administració electrònica avançat s'ha vist sacsejat en 2020 per la crisi sanitària i socioeconòmica provocada per l'epidèmia de la COVID-19. En el període de confinament la Direcció General de Tecnologies de la Informació i les Comunicacions (DGTIC) ha hagut d'habilitar amb urgència diverses modalitats de treball en remot per a mantindre en funcionament l'Administració, que posteriorment s'han mantingut amb diferent grau d'intensitat en les dependències de la Generalitat. Aquest important salt qualitatiu, impensable en condicions normals, ha sigut possible gràcies a uns sistemes d'informació i comunicacions (SIC) àmpliament desenvolupats.

Aquesta circumstància ha mostrat amb absoluta claredat la **total dependència dels SIC que existeix en la gestió pública**, la qual cosa fa que les nostres administracions siguin més vulnerables davant dels ciberatacs. La generalització del treball en remot i la plena implantació de l'administració electrònica tenen, com a contrapartida de la seua eficiència, un fort augment de la superfície d'exposició davant de les ciberamenaces, majors **riscos de ciberseguretat** i una **major probabilitat que es produïska una pertorbació significativa** en els SIC de la Generalitat deguda a un ciberatac i una interrupció en els serveis prestats als ciutadans.

Els riscos augmenten a causa de l'evolució de les amenaces a la seguretat provinents del ciberespai, i contínuament es produeixen, tant en el sector públic com en el privat, atacs nous cada vegada més sofisticats i destructius.

Per aquestes raons, és necessari que els responsables dels ens públics **gestionen proactivament els riscos** associats amb el funcionament i ús de sistemes d'informació que utilitzen per a desenvolupar i prestar els serveis públics. Ha de fer-se davant de les ciberamenaces de manera sistemàtica, establint mecanismes de defensa en permanent alerta i evolució.

Un dels avanços importants en matèria de tecnologies de la informació i les comunicacions dels últims anys de la Generalitat ha sigut la consolidació dels centres de dades i dels sistemes i aplicacions de la Generalitat. Després d'anys d'esforços i no

⁴ Per exemple, amb el desplegament del projecte NEFIS, un avançat sistema corporatiu de gestió econòmica, pressupostària i comptable, que substituirà múltiples aplicacions semiobsoletes actualment en ús.

⁵ La Sindicatura està ultimant en el moment d'emetre aquest informe l'auditoria del Pla de Transformació Digital 2016-2019 de la Generalitat.

poques dificultats, aquesta consolidació, encara inacabada, a més d'importants estalvis econòmics, ha permès, sense perjudici de les deficiències de control assenyalades en els informes realitzats que han de ser promptament esmenades, establir un sòlid sistema de ciberseguretat a nivell corporatiu, essencial en l'actual entorn d'administració electrònica avançat, que fins hui ha possibilitat fer front a les creixents amenaces i atacs de tota classe provinents del ciberespai. En aquest sentit, és destacable que aquesta crisi ha posat de manifest que **la Generalitat ha sigut capaç de mantindre gran part de la seua activitat confiant en el bon funcionament i l'eficàcia dels sistemes d'informació i comunicacions** i sense incidents de seguretat destacables que no hagen sigut detinguts pel sistema de seguretat de la Generalitat.

En el pla de la ciberseguretat, el Pla Estratègic de la Generalitat en Tecnologies de la Informació i les Comunicacions 2016-2020 (PETIC) preveu, en un dels seus objectius estratègics, la "Ciberseguretat i resiliència dels sistemes d'informació i les comunicacions de les administracions públiques, ciutadans i empreses de la Comunitat Valenciana", les línies d'actuació del qual són executades pel Servei de Seguretat de la DG TIC i el Centre de Seguretat TIC de la Comunitat Valenciana (CSIRT-CV). Els serveis de seguretat de la informació que es presten són importants per a mantindre la ciberresiliència de l'Administració de la Generalitat i el seu sector públic principalment, però també per a millorar la de les empreses, els ciutadans i les entitats locals.

Aquest tipus de serveis de seguretat són **essencials** per a un funcionament adequat de l'Administració de la Generalitat en un entorn totalment digital i interconnectat a través d'Internet i han de potenciar-se en major grau.

En definitiva, s'ha constatat que **és necessari mantindre una adequada ciberhigiene i un sòlid sistema de protecció davant dels ciberatacs, que ha de ser adequadament dotat de recursos humans i materials**, que permeta atendre, entre altres qüestions, les recomanacions efectuades en els nostres informes sobre aquesta matèria i aconseguir els nivells de seguretat exigits per l'Esquema Nacional de Seguretat.

6. RESUM I ASPECTES MÉS SIGNIFICATIUS SORGITS EN LA FISCALITZACIÓ DE DETERMINADES ENTITATS

6.1. AGÈNCIA TRIBUTÀRIA VALENCIANA

La Sindicatura de Comptes ha revisat el procés de gestió dels tributs de la Generalitat realitzat per l'Agència Tributària Valenciana (ATV), la seua comptabilització i la situació dels controls de ciberseguretat, i ha proporcionat una avaluació sobre el seu disseny, eficàcia operativa i sobre el compliment de la normativa bàsica relativa a la seguretat de la informació. També hem realitzat el control formal de la rendició dels comptes anuals de l'exercici 2019.

Els aspectes més significatius observats en relació amb la **revisió de l'adequada formalització, aprovació i rendició dels comptes anuals** de l'ATV de l'exercici 2019 es recullen a continuació:

1. Els comptes retuts no estan signats pels òrgans responsables de l'Agència, si bé tant la diligència de formulació dels comptes com l'acta de la seua aprovació estan signades electrònicament. A més, en els acords de formulació i d'aprovació no inclouen els comptes que es formulen o aproven.
2. L'Agència ha inclòs la nota núm. 27 en la memòria dels comptes anuals de 2019, relativa als fets posteriors al tancament de l'exercici, en la qual es descriuen diversos aspectes, en referència a la situació vinculada amb l'epidèmia de la COVID-19.

En relació amb la **revisió dels controls de ciberseguretat**, les conclusions principals són:

1. El manteniment de sistemes i aplicacions i altres controls en matèria de seguretat de la informació de l'ATV estan assignats a la DGTIC. Sense perjudici que aquest procediment resulte el més eficient, s'ha de regular la relació entre la DGTIC i l'ATV i delimitar clarament les responsabilitats en matèria de seguretat de la informació que han d'executar cada una, d'acord amb la normativa.

Legalment, és **responsabilitat de l'Agència** l'aplicació del Reial Decret 3/2010, de 8 de gener, pel qual es regula l'Esquema Nacional de Seguretat (ENS), i de l'establiment dels controls de seguretat de la informació previstos en aquesta norma; per tant, els responsables de l'Agència han de supervisar l'aplicació per la DGTIC dels controls exigits per l'ENS en els seus sistemes.

2. Hem revisat una sèrie de **controls de seguretat relacionats amb la gestió tributària** (TIRANT) de manera conjunta amb les aplicacions de gestió de personal, ja que comparteixen la major part dels controls, que són realitzats per la DGTIC. Els resultats detallats d'aquesta revisió es recullen en l'Informe de fiscalització de les despeses de personal de l'Administració de la Generalitat de 2019 i la valoració realitzada per la Sindicatura dels controls de ciberseguretat analitzats en aquest informe (mostra un índex de maduresa conjunt del 58,6%) és directament aplicable a l'Agència (vegeu apartat 4.4 anterior).
3. Un aspecte que cal destacar és que **la millora dels controls de ciberseguretat i el compliment de la normativa aplicable en aquesta matèria, principalment l'ENS, requerirà actuacions i inversions, tant en mitjans materials com personals**, que han de ser adequadament planificades de manera coordinada per l'ATV i la DGTIC.

La revisió dels controls interns existents en el procés de gestió dels ingressos per tributs **ha sigut satisfactòria**, excepte pels riscos detectats no coberts per controls efectius que es detallen en l'informe. Per tant, considerem que, en conjunt, el nivell de control existent en aquests processos aporta un **nivell de confiança raonable** per a garantir la integritat (completesa), exactitud i validesa de les transaccions i dades d'ingressos tributaris comptabilitzats en el Compte de l'Administració de la Generalitat.

La **revisió del compliment de legalitat en matèria relacionada amb la ciberseguretat** (Esquema Nacional de Seguretat –ENS– i Reglament General de Protecció de Dades –RGPD–) ha posat de manifest un nivell de compliment millorable.

Els òrgans de direcció de l'Agència tenen la responsabilitat de garantir un nivell adequat de compliment de les normes legals i han de secundar de manera continuada les iniciatives en curs destinades a això. En aquest sentit, ha d'assenyalar-se que l'Agència es troba immersa en un projecte per a la seua adequació.

Com a ens públic jurídicament independent, **l'Agència està subjecta al Reial Decret 3/2018**, de 8 de gener, pel qual es regula l'Esquema Nacional de Seguretat. A més, la disposició final segona del Decret 3/2019, de 18 de gener, del Consell, exclou l'Agència de la competència dels òrgans i responsables en matèria de seguretat de la informació establits per a la Generalitat en el Decret 130/2012, de 24 d'agost, del Consell, que determina l'organització de la seguretat de la informació de la Generalitat.

D'acord amb la normativa aplicable, **l'Agència és responsable de la seua seguretat** i amb el suport de la DGTIC previst en els seus estatuts **ha de nomenar** tots els òrgans responsables en matèria de seguretat de la informació previstos en l'ENS (comité de seguretat de la informació, responsable de la informació, responsable del servei, responsable de seguretat, responsable del sistema...).

6.2. AGÈNCIA VALENCIANA DE LA INNOVACIÓ

La Sindicatura de Comptes ha realitzat una fiscalització de seguretat limitada que permeta expressar conclusions sobre l'adequació a la legalitat de les operacions de contractació i subvencions efectuades per l'AVI en l'exercici 2019.

En combinació amb la fiscalització anterior, s'ha realitzat un control formal de la rendició de comptes de l'exercici 2019, amb la finalitat de comprovar que la formalització, aprovació i rendició són adequades.

La formulació dels comptes anuals ha tingut lloc dins del termini establert per l'article 40 del Reial Decret Llei 11/2020, de 31 de març, pel qual s'adopten mesures urgents complementàries en l'àmbit social i econòmic per a fer front a la COVID-19, si bé aquestes han sigut reformulades en el termini previst per la circular de la IGG.

En relació amb el **compliment de la legalitat en la contractació**:

- La documentació preparatòria dels expedients està incompleta i no es justifica adequadament, entre altres, l'elecció del procediment d'adjudicació, els criteris de solvència, les condicions especials d'execució dels contractes, els criteris d'adjudicació i la fórmula matemàtica per a la seua aplicació, no es desglossen els costos que determinen el pressupost base de licitació i en els plecs de prescripcions tècniques es regulen aspectes del plec de clàusules administratives.
- Pel que fa als contractes menors destaquem el fet que s'ha detectat l'existència d'expedients que s'han conformat amb posterioritat a l'execució real de la despesa, el pagament de factures amb anterioritat a la signatura de l'ordre de transferència, així com càrrecs bancaris, amb anterioritat a la conformitat de la factura.

En relació amb el **compliment de la legalitat en les subvencions concedides**:

- La convocatòria pluriennal aprovada per l'Agència, diferent de la tramitada en l'expedient, excedeix l'escenari pressupostari pluriennal previst en el Pla Estratègic de Subvencions 2018-2020 aprovat per la Presidència de la Generalitat.
- S'han aplicat criteris de concessió que no estaven regulats ni en les bases reguladores ni en la convocatòria.
- En l'informe també s'assenyalen determinades incidències en relació amb la transferència realitzada a favor de l'IVF per al suport a projectes d'innovació per mitjà d'instruments financers

Finalment, l'Informe conté **recomanacions** en relació amb la gestió de la contractació i les subvencions concedides, amb la finalitat de millorar la gestió de l'AVI.

6.3. AUTORITAT DE TRANSPORT METROPOLITÀ DE VALÈNCIA

La Sindicatura de Comptes ha realitzat una fiscalització de regularitat sobre els ingressos i despeses per transferències i subvencions de l'Autoritat de Transport Metropolità de València (ATMV) de l'exercici 2019, en el qual destaquen les conclusions que resumim a continuació:

L'**auditoria financera** expressa una opinió amb cinc excepcions pel fet que:

- El capítol pressupostari d'ingressos per transferències corrents de l'Administració de l'Estat inclou una previsió inicial i definitiva per import de 38.000.000 d'euros, que no és reflex fidel de la realitat pressupostària.
- No està comptabilitzada la despesa ni el passiu per transferències rebudes de la Generalitat que han de ser reintegrades al no estar aplicades a la seua finalitat, que ascendeixen a 6.977.332 euros.
- No està comptabilitzada la despesa ni el passiu de les regularitzacions per compensacions tarifàries, per un import d'1.277.346 euros.
- En l'exercici 2020 s'han comptabilitzat ingressos per vendes de títols realitzats en 2019 per import d'1.055.250 euros.
- Els serveis prestats pels concessionaris durant 2019, per 1.322.305 euros, no s'han imputat al pressupost d'aquest any.

La **fiscalització de compliment** conté una excepció, relativa a la falta de certa informació en el portal de transparència.

L'Informe inclou **sis recomanacions** per a millorar la gestió de l'ATMV.

6.4. CIRCUIT DEL MOTOR I PROMOCIÓ ESPORTIVA, SA

La Sindicatura de Comptes ha realitzat un informe de fiscalització de l'exercici 2019 en el qual destaquen les conclusions que figuren a continuació.

El **control formal de la rendició de comptes** ha posat de manifest, entre altres, les circumstàncies següents que interessa ressaltar:

- El CMPE ha formulat i aprovat els comptes anuals de l'exercici 2019 amb posterioritat al termini establert amb caràcter general, sense que s'informe d'aquesta qüestió en l'apartat de fets posteriors de la memòria dels comptes anuals.
- El patrimoni net del CMPE és inferior a la meitat del seu capital social al tancament de l'exercici 2019, per la qual cosa es troba en situació de desequilibri patrimonial i causa de dissolució i, com s'assenyala en la nota 2.d de la memòria, haurà de realitzar en 2020 l'operació societària corresponent per a restablir l'equilibri patrimonial.
- En la nota 6, "Immobilitzat material", de la memòria dels comptes anuals, s'informa que els terrenys sobre els quals s'ha construït el circuit de velocitat són propietat de la Generalitat, que no s'ha formalitzat cap cessió sobre aquest tema, i que els accessos i terrenys adjacents al circuit són propietat del CMPE. En aquest context, no s'han comptabilitzat correctament aquests actius, ni s'ha pogut estimar la vida útil de les inversions realitzades en aquests terrenys.

En l'àmbit de la **fiscalització de la contractació**, s'han detectat diversos incompliments significatius de la normativa aplicable a la gestió de la contractació, entre els quals cal destacar els següents:

- S'han observat contractes licitats durant l'exercici 2019 que ja ho van ser en exercicis anteriors pel mateix concepte, imports similars i a vegades adjudicats als mateixos licitadors, que són de caràcter recurrent. En aquests supòsits, el CMPE no programa la seua activitat de contractació, ni tampoc té en compte el valor estimat dels contractes, per la qual cosa resulta molt difícil justificar que no se n'està alterant l'objecte i que no s'està fent amb la intenció d'evitar l'aplicació de les regles generals de contractació.
- S'ha comprovat que quatre expedients s'han tramitat amb caràcter d'urgència, a pesar que es tracta de prestacions que tenen caràcter periòdic anual i són perfectament previsibles, per la qual cosa no està justificada la seua tramitació per aquest procediment. En aquests supòsits, a causa de la reducció dels terminis de tramitació, es pot reduir significativament la competència, així com la presentació de proposicions adequades.
- En tres expedients s'estableix una condició especial d'execució del contracte de caràcter social, ètic, mediambiental o d'un altre ordre, que es qualifica d'essencial, sense que en cap cas hi haja constància expressa en els expedients que s'haja fet cap comprovació sobre el compliment d'aquesta condició especial.

- En un contracte formalitzat en 2015 i en vigor en 2019, s'ha prestat el servei sense cobertura contractual durant dos anys, ja que no es va subscriure la pròrroga una vegada finalitzat el període inicial de dos anys, sinó que es va fer per consentiment tàcit de les parts i en contra de la voluntat de l'adjudicatari i del que s'estableix en el contracte original.

En l'Informe de fiscalització es recullen diverses **recomanacions** amb la finalitat de millorar la gestió economicofinancera del CMPE.

6.5. CONSORCI HOSPITAL GENERAL UNIVERSITARI DE VALÈNCIA

La Sindicatura de Comptes ha fiscalitzat el **compliment de la legalitat** vigent durant 2019 **en matèria de contractació**. L'Informe conté una **opinió desfavorable** fonamentada en els incompliments significatius observats, entre els quals podem destacar els següents:

- Hi ha importants debilitats de control intern que suposen elements significatius de risc en l'activitat contractual del CHGUV.
- El CHGUV realitza una activitat contractual significativa prescindint de la tramitació prèvia dels expedients de contractació preceptius. En conseqüència, no s'han atés els principis i normes que regulen la contractació pública.
- La insuficiència pressupostària del CHGUV ocasiona que es realitze un volum molt important de despeses sense consignació pressupostària. A més de l'incompliment de la normativa de contractació, es produeix també el de la normativa pressupostària.
- No es realitza la fiscalització prèvia dels expedients de contractació, ja que el CHGUV no disposa de servei de fiscalització ni de control intern.
- No es prenen les mesures adequades per a detectar i solucionar els possibles conflictes d'interessos de tot el personal que participa en el procés de licitació.
- En set dels expedients revisats no s'han respectat els terminis de compliment dels contractes sense que conste que s'hagen estudiat les causes del retard i l'eventual imposició de penalitats.
- En dos dels expedients revisats no consta que el contractista haja aportat la documentació acreditativa del compliment de les condicions especials.
- En els contractes menors no consta la comprovació de les condicions d'aptitud per a contractar. Els informes de necessitat es realitzen amb posterioritat a la sol·licitud d'ofertes i sense calcular el valor estimat del contracte.

Com a resultat del **control formal** dels comptes anuals de l'exercici 2019, hem de destacar que aquests comptes reflecteixen un desequilibri economicofinancer, motivat per les pèrdues continuades derivades de la recurrent insuficiència financera i pressupostària per a fer front a les despeses de la seua activitat. També que la informació

de la memòria relativa a l'efecte de la pandèmia sanitària ocasionada per la COVID-19 és insuficient pel que fa a l'activitat de contractació.

L'Informe inclou **quatre recomanacions** per a millorar la gestió contractual del CHGUV.

Hem realitzat també un **seguiment de les incidències** contingudes en els informes de control formal dels dos últims exercicis, **així com de les recomanacions** de l'informe de 2016. Com a resum general, podem concloure que, de les 28 recomanacions que figuraven en l'informe de 2016, el CHGUV n'ha implantat totalment dues i parcialment onze, i té pendent d'implantar-ne quinze.

6.6. ENTITAT VALENCIANA D'HABITATGE I SÒL

La Sindicatura de Comptes ha realitzat un informe de fiscalització de l'exercici 2019 en el qual destaquen les conclusions i recomanacions que figuren a continuació.

Quant al **control formal** dels comptes anuals de l'exercici 2019, cal assenyalar que van ser formulats pel director general de l'EVHA el dia 25 de maig de 2020 i reformulats amb data 10 de juliol, i posteriorment els va aprovar el Consell de Direcció el dia 30 de juliol de 2020. S'ha comprovat que en la memòria d'aquests comptes s'ha inclòs la nota 36, "Fets posteriors", amb una estimació de l'impacte econòmic que tindrà en els comptes de l'exercici 2020 la situació d'emergència originada per la COVID-19.

En l'àmbit de la **fiscalització de la contractació**, s'han detectat els següents incompliments significatius de la normativa aplicable a la gestió de la contractació:

- En tots els contractes revisats l'informe de valoració de les proposicions quantificables per mitjà de judicis de valor es limita a indicar una puntuació per a cada un dels aspectes subjectes a valoració, sense que en cap moment s'expressen les qualitats o característiques concretes de les ofertes que emparen les respectives puntuacions. La conseqüència d'aquests defectes seria la nul·litat d'aquests informes per falta de motivació i dels altres actes successius que en són conseqüència directa i immediata.
- En els contractes d'obra, la fórmula matemàtica que serveix per a quantificar les ofertes subjectes a valoració per mitjà de paràmetres objectius no permet, d'una manera raonable, que la importància relativa concedida a l'oferta econòmica siga efectiva i no garanteix el compliment d'una utilització eficient dels fons de l'EVHA.

També s'ha fiscalitzat l'**inventari d'immobles de promoció pública adscrits a l'entitat**. El registre en l'inventari dels béns immobles de promoció pública, que abans de l'1 de gener de 2018 eren gestionats per la conselleria amb competència en matèria d'habitatge, i que s'han adscrit legalment a l'EVHA a partir d'aquella data, no s'ha sustentat en cap document justificatiu respecte als béns concrets que han sigut traspassats en adscripció. Aquesta circumstància implica que no es puga determinar amb seguretat que els béns que l'EVHA té registrats en el seu inventari siguen tots aquells que realment haurien d'haver-ho sigut en el moment de l'adscripció.

En l'Informe de fiscalització es recullen diverses **recomanacions** amb la finalitat de millorar la gestió economicofinancera de l'EVHA.

6.7. INFRAESTRUCTURES I SERVEIS DE TELECOMUNICACIONS I CERTIFICACIÓ, SAU

La societat ISTECS es va constituir en 2019. Constitueix el seu objecte social la prestació de serveis de comunicació electrònica i la prestació de serveis de confiança en les transaccions electròniques i, en particular, serveis de certificació de signatura electrònica avançada.

Com que **fins a 2020 la societat no va iniciar la seua activitat**, la fiscalització realitzada ha consistit en el **control formal de la rendició dels comptes** anuals de l'exercici 2019, a fi de comprovar-ne l'adequada formalització, aprovació i rendició. Els aspectes més rellevants observats són aquests:

1. Els comptes anuals de l'exercici 2019 estan formats pels documents que preveu la legislació comptable aplicable. Aquests comptes, presentats a la Sindicatura, estan signats pel gerent d'ISTECS el 13 d'abril de 2020.

Segons consta en el Registre Mercantil de València, els comptes van ser formulats pel Consell d'Administració el 27 de març i aprovats per la Junta d'Accionistes el 30 de juny de 2020.

2. La Viceintervenció General de Control Financer i Auditories de la Generalitat ha emés el 17 de setembre de 2020 un informe d'auditoria financera sobre els comptes anuals de 2019 amb opinió favorable.

6.8. INSTITUT VALENCIÀ DE FINANCES

La Sindicatura de Comptes ha realitzat una **auditoria financera** dels comptes anuals de l'Institut Valencià de Finances (IVF) de l'exercici 2019, i ha emés un Informe que conté una **opinió favorable**, sense excepcions.

En les conclusions sobre el compliment d'altres requeriments legals i reglamentaris, es detallen els incompliments més significatius observats en la revisió de les despeses de personal i la contractació.

De les **despeses de personal**, podem destacar els següents:

- No ha sigut aprovada en 2019 una relació de llocs de treball (RLT) ni s'ha obtingut aprovació de la massa salarial per a aquest exercici, la qual cosa suposa una limitació a l'abast del treball.
- L'acord de 8 d'octubre de 2002 i les instruccions internes aplicades per l'IVF, que regulen les dietes a percebre pel personal, no s'ajusten al que es disposa en el Decret 24/1997, d'11 de febrer, del Govern Valencià, sobre indemnitzacions per raó del servei i gratificacions per serveis extraordinaris.

Quant a la **contractació**:

- En dos expedients, no es justifica adequadament en l'informe de necessitat la correcta estimació i adequació del preu.
- Hi ha determinades assistències tècniques, contractades per mitjà de tres contractes menors, que haurien d'haver sigut objecte d'adjudicació a través d'algun dels procediments previstos en l'LCSP.

Finalment, l'Informe inclou un total de set **recomanacions** per a millorar la gestió de l'IVF.

6.9. TURISME COMUNITAT VALENCIANA

La Sindicatura de Comptes ha realitzat un informe de fiscalització de la gestió de l'entitat durant l'exercici 2019, en el qual destaquen les conclusions i recomanacions que figuren a continuació.

Els aspectes més significatius relacionats amb la **revisió de l'adequada formalització, aprovació i rendició dels comptes** anuals de Turisme Comunitat Valenciana (TCV) són els següents:

- TCV ha preparat els estats dels comptes anuals relatius a l'exercici 2019, inclosa la memòria, conformement al Pla General de Comptabilitat, encara que d'acord amb la seua naturalesa jurídica hauria d'haver aplicat el Pla General de Comptabilitat Pública. Es recomana a TCV que procedisca a impulsar les actuacions oportunes amb la finalitat de poder registrar les seues operacions econòmiques d'acord amb aquest pla, d'acord amb les normes legals que hi són aplicables.
- En la memòria dels comptes anuals no ha inclòs en l'apartat relatiu a "Fets posteriors al tancament" cap comentari o explicació de la possible incidència de la situació de crisi sanitària esdevinguda com a conseqüència de la pandèmia de COVID-19 i la declaració consegüent d'estat d'alarma sobre la gestió econòmica en general.

Quant a la **fiscalització de la contractació**, s'han detectat els següents incompliments significatius de la normativa aplicable a la gestió de la contractació:

- En diversos contractes menors examinats relatius a la impartició de diversos cursos de cuina o restauració no s'ha produït una competència real i efectiva entre ofertes econòmiques.
- En els encàrrecs als mitjans propis no s'ha efectuat un estudi detallat que justifique i mostre de manera clara el compliment dels requisits establits perquè l'entitat que rep l'encàrrec pugua ser considerada en termes estrictes com a mitjà propi personificat de l'entitat que fa l'encàrrec; al mateix temps que expresse que aquesta opció resulte més eficient que la contractació pública, i siga sostenible i eficaç amb la finalitat de garantir un correcte compliment i salvaguarda dels principis bàsics d'igualtat, transparència i lliure competència.

En l'informe de fiscalització es recullen diverses **recomanacions** amb la finalitat de millorar la gestió economicofinancera de TCV.

7. LES CORTS I LES ALTRES INSTITUCIONS DE LA GENERALITAT

L'Estatut d'Autonomia de la Comunitat Valenciana assenyala que, a més de les Corts, formen part també de la Generalitat les institucions següents: la Sindicatura de Comptes, el Síndic de Greuges, el Consell Valencià de Cultura, l'Acadèmia Valenciana de la Llengua, el Consell Jurídic Consultiu i el Comitè Econòmic i Social.

Totes aquestes institucions, sense perjudici de l'autonomia i peculiaritats del seu funcionament, s'integren pressupostàriament en el Compte de l'Administració de la Generalitat.

El pressupost de cada una d'aquestes institucions té assignada una secció diferenciada del Compte de l'Administració (excepte el Síndic de Greuges, que està integrat en la secció de les Corts), en la qual estan comptabilitzats com a obligacions la pràctica totalitat dels crèdits definitius, independentment de l'execució dels pressupostos de despeses en les comptabilitats individuals de cada una d'aquestes entitats. Els pagaments representen les transferències dineràries realitzades a aquestes institucions.

En raó del seu especial estatus, aquests ens porten comptabilitats separades, en les quals es recullen les respectives operacions econòmiques i pressupostàries.

Quadre 8. Dates d'aprovació i remissió dels comptes de 2019

	Les Corts	Sindicatura de Comptes	Síndic de Greuges	Consell Valencià de Cultura	Consell Jurídic Consultiu	Acadèmia Valenciana de la Llengua	Comitè Econòmic i Social
Aprovació	11/05/2020	18/06/2020	16/03/2020	22/06/2020	12/03/2020	26/06/2020	15/07/2020
Remissió a Sindicatura	14/05/2020	---	20/03/2020	26/06/2020	16/03/2020	21/07/2020	26/11/2020

La Sindicatura de Comptes, en compliment de l'article 31 de la Llei de la Generalitat Valenciana 6/1985, d'11 de maig, de Sindicatura de Comptes, va presentar els seus comptes anuals de 2019, juntament amb un informe d'auditoria independent, a les Corts el 23 de juny de 2020. També es van publicar en la seu electrònica de la Sindicatura i en el *Butlletí Oficial de les Corts Valencianes* el 16 de setembre de 2020.

Les normes de règim econòmic i pressupostari de les Corts, recollides fonamentalment en els acords de 26 d'agost de 2014 de la Mesa de les Corts, van suposar un avanç fonamental en el règim de transparència i rendició de comptes de les Corts, ja que estableixen un règim de control intern completament nou i la revisió *a posteriori* dels comptes de les Corts per part de la Sindicatura de Comptes. Durant l'exercici 2020 s'ha dut a terme el treball d'auditoria dels comptes de les Corts relatives a l'exercici 2018, l'informe del qual, aprovat el 9 de juliol de 2020, està publicat en el nostre web.

L'auditoria dels comptes de l'exercici 2019 està en elaboració en la data d'emissió d'aquest informe.

8. SEGUIMENT DE LES RECOMANACIONS

L'article 12 de la Llei de Sindicatura de Comptes estableix que:

“U. En l'exercici de la seua funció fiscalitzadora la Sindicatura de Comptes proposarà les mesures que considere que han d'adoptar-se per a la millor gestió economicoadministrativa del sector públic valencià, així com aquelles més idònies per a aconseguir un control més eficaç d'aquest sector.

Dos. La Sindicatura de Comptes comunicarà, als organismes controlats i al representant legal de l'òrgan, entitat o empresa requerida, el resultat d'aquest, i aquests estan obligats dins dels terminis concedits a respondre i informar la Sindicatura de Comptes de les mesures adoptades.

Tres. La Sindicatura de Comptes informarà les Corts del grau de compliment de les seues obligacions de control i de les recomanacions efectuades als organismes i ens controlats, d'acord amb el programa anual d'actuació.”

En compliment d'aquesta disposició i com una part important del treball efectuat, els informes de la Sindicatura inclouen un apartat en el qual es recullen les recomanacions considerades més rellevants per a millorar determinats aspectes procedimentals, de la gestió o dels sistemes de control intern, que han sorgit en la realització de les diferents fiscalitzacions.

En el curs dels treballs s'ha sol·licitat als responsables dels diferents ens fiscalitzats que informaren de les mesures correctores adoptades per a esmenar les deficiències assenyalades en els informes de fiscalització de l'exercici anterior i aplicar les recomanacions efectuades. A més, s'ha efectuat el seguiment de les recomanacions d'altres informes emesos per la Sindicatura i el resultat s'ha inclòs al costat dels informes de control formal dels diferents volums que componen aquest informe.

9. INVENTARI DELS ENS DEL SECTOR PÚBLIC VALENCIÀ D'ÀMBIT TERRITORIAL AUTONÒMIC SUBJECTES A RETRE COMPTES (INVENS)

9.1. ENS QUE NO INTEGREN ELS SEUS COMPTES EN EL COMPTE GENERAL DE LA GENERALITAT

D'acord amb l'article 2.1 de la Llei 6/1985, de Sindicatura de Comptes, segons la redacció que en fa la Llei 16/2017, correspon a aquesta institució l'examen i fiscalització dels comptes del sector públic valencià, que també inclou els comptes de determinades

entitats de nivell autonòmic que, encara que no els integren actualment en el Compte General de la Generalitat, han de retre'ls davant la Sindicatura de Comptes, tal com ordena l'article 10.2 de la seua llei reguladora.

D'acord amb l'article 2 del Reglament de Règim Interior (RRI),⁶ la Sindicatura de Comptes mantindrà un **inventari dels ens del sector públic valencià subjectes a retre comptes (INVENS)**, i per tant susceptibles de ser fiscalitzats. Aquest inventari **és públic a través de la seua electrònica de la Sindicatura** i servirà com a base per a seleccionar els ens a auditar; es converteix així en un factor rellevant que cal tindre en compte durant la planificació estratègica, pluriennal i anual.

L'INVENS va ser autoritzat i publicat per mitjà de la Resolució del síndic major número 64, de 9 d'abril de 2019 (DOGV número 8528, de 12 d'abril de 2019), i ha sigut actualitzat el 26 de novembre de 2020, de la qual cosa resulta que els ens del sector autonòmic els comptes dels quals no estan integrats ni acompanyen al compte general de l'Administració de la Generalitat són:

- Consorci per a l'Execució de les Previsions del Pla Zonal de Residus 5, Àrea de Gestió V5
- Consorci per a l'Execució de les Previsions del Pla Zonal de Residus 3, Àrea de Gestió C3/V1
- Consorci per a l'Execució de les Previsions del Pla Zonal de Residus 1, Àrea de Gestió C1
- Consorci per a l'Execució de les Previsions del Pla Zonal de Residus 4, Àrea de Gestió V3
- Consorci per a l'Execució de les Previsions del Pla Zonal de Residus 5, Àrea de Gestió V4
- Consorci per a l'Execució de les Previsions del Pla Zonal de Residus 2, Àrea de Gestió C2
- Fundació per al Desenvolupament i la Innovació de la Comunitat Valenciana
- Fundació Càtedra Enric Soler i Godes
- Fundació de la Comunitat Valenciana Centre d'Investigació Príncep Felip
- Fundació per al Desenvolupament del Con Sud, Fundació de la Comunitat Valenciana
- Fundació Cultural de la Comunitat Valenciana Miguel Hernández

⁶ Resolució de 23 de maig de 2018, del síndic major, per la qual es disposa la publicació del Reglament de Règim Interior de la Sindicatura de Comptes de la Comunitat Valenciana (DOGV núm. 8308, de 01/06/2018)

- Fundació de la Comunitat Valenciana Hospital General Universitari per a la Investigació Biomèdica, Docència i Desenvolupament de les Ciències de la Salut (FIHGUV)
- Comitè d'Agricultura Ecològica de la Comunitat Valenciana
- Consell Valencià de la Joventut
- Institució Firal Alacantina (IFA)
- Fira Mostrari Internacional de València
- Societat de Garantia Recíproca de la Comunitat Valenciana (AFIN-SGR)

10. ESTRUCTURA DE L'INFORME

Aquest informe sobre el Compte General de la Generalitat de l'exercici 2019 té la següent estructura:

- El volum I conté la Introducció general, els informes de fiscalització del Compte de l'Administració de la Generalitat i el resum general de les conclusions.
- El volum II conté els informes de fiscalització dels organismes autònoms de la Generalitat.
- El volum III conté els informes de fiscalització de les societats mercantils, entitats públiques empresarials i altres entitats de dret públic de la Generalitat.
- El volum IV conté l'informe de fiscalització de les fundacions del sector públic de la Generalitat.
- El volum V conté els informes de fiscalització dels consorcis adscrits a la Generalitat.

De conformitat amb el que ha acordat el Consell de la Sindicatura, es presenta aquest informe, juntament amb la documentació i comptes retuts per les diferents entitats per a la seua fiscalització, les al·legacions dels comptedants i informes sobre aquestes.

APROVACIÓ DE L'INFORME

En compliment de l'article 19*j* de la Llei de la Generalitat Valenciana 6/1985, d'11 de maig, de Sindicatura de Comptes, d'acord amb la redacció que en fa la Llei de la Generalitat Valenciana 16/2017, de 10 de novembre, de l'article 55.1*h* del seu Reglament de Règim Interior i del Programa Anual d'Actuació de 2020 d'aquesta institució, el Consell de la Sindicatura de Comptes, en la reunió del dia 14 de desembre de 2020, va aprovar l'Informe de fiscalització del Compte General de la Generalitat corresponent a l'exercici 2019, del qual forma part aquest volum.

Nota

Aquest volum I, amb la introducció i els resums, pretén ajudar a la comprensió dels resultats del nostre informe, contextualitzant-los en l'entorn econòmic i del sector públic valencià, i facilita la labor als lectors i als mitjans de comunicació. Conté una descripció succinta de la fiscalització realitzada, amb les conclusions més destacables.

No obstant això, els treballs complets de fiscalització es troben en el conjunt dels volums, així com en els informes individuals ja publicats, tots els quals accessibles en la pàgina web de la Sindicatura de Comptes de la Comunitat Valenciana (www.sindicom.gva.es). Recomanem llegir-los per a conèixer el vertader abast del treball realitzat.